

Groenekans Landschap wil bescherming complex Voordaan

door Guus Geebel

Stichting Groenekans Landschap verzoekt het college van B en W van De Bilt in een brief om de status van rijksmonument aan te vragen voor het gedeelte van het complex monument Voordaan, dat die status nu nog niet heeft. De stichting wil aantasting van dit unieke gebied voorkomen en een belangrijk cultuurhistorisch onderdeel van de kwaliteit van Groenekan vastleggen.

Voordaan is zeer bepalend voor het groene karakter van Groenekan. Het is het cultuurhistorisch hart van het dorp, dat zich sinds de middeleeuwen ontwikkelde langs de 13de-eeuwse wetring. Die werd gegraven om het gebied te ontgin-

kend met de aanwijzing ervan als rijksmonument. Die kwaliteit is in het beleid van de gemeente, eerst Maartensdijk, nu De Bilt, onderschreven, getuige onder meer het vigerende bestemmingsplan en andere recente beleidsuitspraken.

in 2019 door B en W voorgestelde locaties voor woningbouw. Noordelijk van de al wel beschermde parkaanleg bevindt zich het tweede deel van het Parkbos met de bosvijver, dat nog geen deel uit maakt van de complexbescherming.

Landgoed Voordaan is beeldbepalend voor Groenekan.

nen. Op de scheiding van het veenweidegebied en het zand van de Utrechtse Heuvelrug, werd in de 17de eeuw, na samenvoeging van meerdere percelen, een landhuis met pachtboerderijen en een parkbos aangelegd. In het midden van de 19de-eeuw ontwierp tuinarchitect Jan Copijn de huidige parkaanleg van het huis, met vijverpartijen, gebogen lanen en een gemengd bos. In 2001 werden de cultuurhistorische kwaliteiten van Voordaan

Groene long
De Rijksoverheid heeft Voordaan als complex beschermd. Groenekans Landschap is echter van mening dat onderdelen van het Parkbos ten onrechte nog geen deel uitmaken van de bescherming van dat complex. Dat geldt voor de zogenaamde Groene Kathedraal en het stuk Parkbos aan de cirkelvormige Vijverlaan. Dat werd rond 1850 aangelegd en sindsdien voorzien van monumentale bomen. Deze groene long met ruim dertig voornamelijk beuken van meer dan 120 jaar oud, was een van de

Complexbescherming

Groenekans Landschap stelt het college voor om samen de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed te verzoeken de complexbescherming uit te breiden met beide onderdelen van het Parkbos. Die bescherming doet recht de grote cultuurhistorische en ruimtelijke kwaliteiten van de groene structuur. De bescherming maakt het voor de gemeente als eigenaar mogelijk bij de Rijksoverheid subsidie aan te vragen voor het meerjarig onderhoud van Voordaan. Groenekans Landschap bezit ook enkele belendende bospercelen van Voordaan en is graag bereid met de gemeente te werken aan een benodigd meerjarig instandhoudingsplan voor het Parkbos. Meerdere organisaties onderkennen de kwaliteiten van Voordaan en hebben gezegd het verzoek richting Rijksoverheid te onderschrijven.

Veilig stellen

‘Onze stichting is van mening dat de bescherming van de kwaliteiten van Groenekan bij voorkeur privaatrechtelijk zou moeten plaatsvinden’, aldus voorzitter Frans de Graaf van Groenekans Landschap. ‘De gronden van Utrechts Landschap en van onszelf zullen tot in de verre toekomst behouden blijven

Bos Voordaan, met op de voorgrond de ‘spiegelvijver’ in bos. (foto Frans Poot)

voor natuur. Helaas zullen sommige eigenaren de overheid vragen om bestemmingen te wijzigen in hun eigen belang. Cruciaal voor ons is welke instantie de natuur en cultuurwaarden van Groenekan

bewaakt. Groenekans Landschap vindt dat de monumentale status van Voordaan een goede bescherming biedt, los van welk belang dan ook. Vandaar deze stap om onze belangen veilig te stellen.’

Ontwerp Subsidieprogramma 2021 ter inzage

Het college van burgemeester en wethouders heeft de subsidieaanvragen voor het jaar 2021 beoordeeld. Wanneer er inhoudelijke of financiële redenen zijn om een nieuwe aanvraag 2021 af te wijzen, dan is dit in het subsidieprogramma vermeld bij de betreffende instelling. Voor de overige verzoeken geldt dat alleen het hoogstnoodzakelijke voor honorering in aanmerking komt. Instellingen en andere belanghebbenden hebben tot 16 november 2020 gelegenheid om ten aanzien van het ontwerp Subsidieprogramma 2021 zienswijzen in te dienen bij het college.

Gezien de financiële situatie van de gemeente is er geen ruimte voor nieuw beleid. In het ontwerp schrijft het college: ‘De Coronacrisis heeft ook de gemeente De Bilt en haar inwoners geraakt. Gedurende het jaar 2020 hebben diverse gesubsidieerde activiteiten geen doorgang kunnen vinden en zijn verschillende subsidiepartners financieel geraakt door wegvallende neveninkomsten en investeringen in hygiëne en veiligheid. Om de negatieve gevolgen zoveel mogelijk op te vangen heeft de gemeente specifieke maatregelen getroffen en afspraken gemaakt met de getroffen instellingen’.

Normaal

Het college vervolgt: ‘Het jaar 2021 zal in het teken staan van ‘het nieuwe normaal’. Instellingen hebben zich inmiddels aangepast aan de geldende normen voor hygiëne en veiligheid. Zowel gemeente als subsidiepartners stellen zich creatief op bij het in standhouden van de gesubsidieerde activiteiten en voorzieningen. De gevolgen van de Coronacrisis zullen daarom minder voelbaar zijn in 2021 ten opzichte van het jaar 2020. Mochten er zich in de toekomst nieuwe ontwikkelingen voordoen, die gevolgen hebben voor de subsidies in 2021 dan zal de gemeente hier apart beleid op inrichten los van het subsidieprogramma 2021’.

Procedure

In september stellen burgemeester en wethouders het ontwerp subsidieprogramma vast. Dit ontwerp wordt door burgemeester en wethouders in de inspraak gebracht. Alle subsidievragers krijgen hiervan bericht. Het ontwerp-subsidieprogramma wordt ook officieel ter inzage gelegd. Tijdens de inspraakperiode kan een ieder mondeling, eventueel via een inspraakbijeenkomst, alsmede schriftelijk zienswijzen op het programma indienen. Met inachtneming van de inspraakreacties stellen burgemeester en wethouders vervolgens het subsidieprogramma vast.

De gemeenteraad stelt jaarlijks een programmabegroting vast met daarin de gemeentelijke beleidskaders. Het subsidieprogramma sluit daar qua opzet op aan. Subsidies die worden toegekend voordat de begroting is vastgesteld, worden altijd verleend onder de voorwaarde dat voldoende middelen op de begroting beschikbaar zullen worden gesteld. [HvdB]

NOFFER

‘KIK MENEER VAN WJHE; ALS JE HET BESLUIT OVER UITBREIDING VAN DE MSD-VACCINFABRIEK NIET OP DE GEMEENTELIJKE LIJST ZET, BEN JE HOOGSTENS KIPPIG, ALS JE DE AANVRAAG VOOR EEN SCHUTTING VERGEET, STA JE VOOR SCHUT!’

advertentie

GEMEENTENIEUWS

PAGINA 12 T/M 15

Pauline Res & Hiske Alting

alting uitvaarten

Bel: 06 45 363 220 (dag & nacht)
de Bilt, Bilthoven en Groenekan

advertentie

WIJNEN & GEDISTILLEERD

DORPSWEG 158 Maartensdijk • 0346-212378

Van ontwerp tot realisatie, bij Gebr. van Vliet is uw tuin in goede handen.

Wij denken mee, adviseren, schetsen en komen met praktische oplossingen.

Meer informatie of offerte aanvragen?
Bel 06 52 46 82 10
of kijk op onze website!

TUINENBOOMSPECIALISTEN.NL

Een uitgave van Vario Pers
Oplage 20.500 ex
Redactie: Henk van de Bunt
Eindredactie: Saskia van Driel
Redactie- en advertentieadres:
Kon. Wilhelminaweg 461
3737 BE Groenekan
T:0346-211992. ook via
E:info@vierklank.nl

Bilthoven

Pr. Centrumkerk
01/11 • 10.30u - Mevr. Ds. Marjolein Cevaal-Erbrink en ds. Harold Oechies.
Gedachteniszondag
Aanmelden voor donderdag via
kerkelijkbureau@pgbbilthoven.nl

Pr. Gem. Zuiderkapel
01/11 • 09.30u - Ds. P.C.H. Kleinbloesem
01/11 • 18.30u - Ds. M. Maas
04/11 • 14.30u - Ds. J.W. Hooydonk,
Dankdag
04/11 • 19.30u - Dhr. A.M.K. Peters,
Dankdag

Vrijz. gel. gem. Woudkapel
01/11 • 10.00u en 11.15u -
Gedachtenisdiensten met
ds. Pieter Lootsma
Aanmelden op www.woudkapel.nl

**Evangelische Gemeenschap,
Koperwieklaan 3**
01/11 • 10.00u - spreker Peter Kerkhove

R.K. Kerk Onze Lieve Vrouwe
01/11 • 10.30u - Gebedsviering.
Voorganger Frans-Willem v.d. Sande
Alleen online

**Ger. Kerk (wijkgemeente
d'Amandelboom)**
01/11 • 10.15u - Ds. B. Schaaïj
04/11 • 10.15u - Ds. J. Geelhoed,
Dankdag
Niet vrij toegankelijk

De Bilt
Protestante Wijkgemeente Dorpskerk
01/11 • 10.00u - Ds. H.E. Dankers
01/11 • 17.00u - Ds. A.J. Zoutendijk
04/11 • 19.30u - Ds. G. v.d. Brink,
Dankdag
Maximaal 30 personen

**Protestante Wijkgemeente
Oosterlichtkerk**
01/11 • 10.00u - Mevr. Ds. A. van Veen
Alleen online

R.K. St. Michaelkerk
01/11 • 10.30u - Eucharistieviering.
Voorganger F. Zwarts
Reserveren via www.marthamaria.nl/
vieringen

Nieuwstraatgemeente V.E.G. De Bilt
01/11 • 10.00u - spreker
Adri van der Mast

Groenekan
**Herv. huiskerk Groenekan
(Groenekansweg 66)**
01/11 • 15.30u - Ds. J.C. de Groot
04/11 • 10.00u - Drs. G.A. van Ginkel,
Dankdag

**Herst. Herv. Kerk Groenekan
(Groenekansweg 66)**
01/11 • 10.00u - Ds. C.M. Buijs
01/11 • 18.30u - Ds. C.M. Buijs
04/11 • 14.00u - Ds. N.P.J. Kleiberg,
Dankdag
04/11 • 19.30u - Ds. C.M. Visser,
Dankdag

Hollandsche Rading
PKN - Kapel
01/11 • 11.00 uur - Ds. René Alkema

Lage Vuursche
PKN - Herv. Kerk
01/11 • 10.00u - Ds. Joz. A. de Koeijer
01/11 • 18.30u - Ds. J. Veldhuijzen
04/11 • 19.30u - Ds. G.H. Kruijmer,
Dankdag
Maximaal 30 personen. Online via
kerkomroep.nl.

Maartensdijk
Hersteld Hervormde kerk
01/11 • 10.00u + 18.30u - Ds. A.J.
Speksnijder
04/11 • 10.00u + 19.30u - Ds. A.J.
Speksnijder, Dankdag

PKN - Ontmoetingskerk
01/11 • 09.30u - Ds. René Alkema
Aanmelden via aanmelden@pknmaartensdijk.nl

St. Maartenskerk
01/11 • 10.30u - Allerzielen-
Gebedsviering Lectoren
Reserveren via corona-vieringensm@marthamaria.nl

Westbroek
Ned. Ger. Kerk
01/11 • 10.00u - Ds. T.A. Vizee
01/11 • 18.30u - Dhr. J. Brunt
04/11 • 18.30u - Ds. T.A. Vizee,
Dankdag

PKN - Herv. Kerk
01/11 • 10.00u - Ds. M. van der Zwan
01/11 • 18.30u - Ds. J. T. Maas
04/11 • 10.00u - Ds. M. van der Zwan,
Dankdag
04/11 • 19.00u - Ds. M. van der Zwan,
Dankdag

STEENHOUWERIJ
Jongerius

gedenkmonumenten
as-bestemmingen

Bezoek onze uitgebreide
showroom en showtuin.

- eigen steenhouwerij
voor het vervaardigen
van persoonlijke wensen.
- 3 generaties vakmanschap

www.steenhouwerij.nl

Schaverijstraat 59, 3534 AS Utrecht
Telefoon : 030 - 2 444 004
E-mail : info@steenhouwerij.nl

Oud papier

Westbroek

Op zaterdag 31 oktober zamelen leden van muziekvereniging De Vriendenkring weer oud papier in. Wilt u zo vriendelijk zijn om het oude papier vóór 8.00 uur aan de weg op of de daarvoor bestemde plaatsen te zetten. Inwoners van de nieuwbouw worden verzocht ook de container op de vertrouwde plek neer te zetten.

Waar kijk je nou naar?

Wie Kunst in Bilt betreft, de piepkleine maar elegante galerie op de hoek van de Dorpsstraat en de Burg, de Withstraat, weet het al langer dat de bescheiden toegangsdeur een poort naar nieuwe werelden blijkt te zijn. Werelden die de eigenaars Esther van Keulen en Ellen van der Wal met liefde voor de bezoekers uitkiezen en exposeren.

Naast hun eigen werk stellen ze altijd een aantal andere kunstenaars ten toon die soms onder een overkoepelend thema vallen, maar vaak ook heel verschillend van aard zijn. De beide dames nemen de toeschouwer in hun pas geopende expositie met hun uitleg mee op reis door die nieuwe werelden, waar verrassingen eerder regel dan uitzondering zijn.

Eenzaamheid en verlatenheid lijkt het thema van deze expositie te vormen, want het prachtige, stalen werk van Sophia de Vries wil 'monumentaal' zijn, in de zin van herinneren en waarschuwen. Afgelegen huisjes in verlaten Oost-Europese landschappen geven enerzijds een knus, maar anderzijds een onheilspellend gevoel. Datzelfde sentiment straalt van de doeken van Sanneke Griepink af; ontstaan door intense ervaringen in de natuur, waar 'het tijdelijke en het tijdloze elkaar ontmoeten, en de natuurkrachten voelbaar zijn en de mens daarin kwetsbaar is'.

Ank Bos' werkstukken zijn opgebouwd uit verschillende, vaak transparante materialen waardoor ze een vertrouwde én een vervreemdende uitwerking hebben; ze roepen vragen op: 'waar kijk ik naar, wat is dat, wat gebeurt daar?' Blikvanger is echter het prachtige 'Nachtgeluiden', een tedere sculptuur door Vicky van de Plas van een slapende vrouw. Haar gezicht lijkt in twee helften opgedeeld, alsof haar ogenschijnlijk serene rust wordt verscheurd door twee tegengestelde machten, maar toch samenvallen in een prachtige gestileerde en nobele vorm.

(PeterSchlamilch)

Nachtgeluiden in het hoofd van een slapende vrouw.

'Van Haren' Uitvaartverzorging

voor Maartensdijk en Omstreken

Als het gaat om een perfect verzorgde begrafenis of crematie voor alle gezindten

Uitvaartleidster: Mevr. Birgitte van Manen - van Haren

Gespecialiseerd in: Thuis opbaren * Bloemwerk * Grafmonumenten
Vooruitregeling/Wilsbeschikking Uitvaart

Door onze persoonlijke aandacht, kunnen wij de uitvaart geheel naar uw wensen verzorgen.

Voor directe hulp zijn wij dag en nacht bereikbaar

Tel. 035 - 577 12 82

Charles Weddepohlaan 32 - 3739 LE Hollandsche Rading

Toen en nu (nog)....

Met een foto van weleer, de camera van nu en tekst van overal ((dorps-)historici en eerdere publicaties) gaan we kriskras door de kernen van deze gemeente.
[Henk van de Bunt]

Het luxe verzorgingshuis 'De Windenhof' aan de Rembrandtlaan (Bilthoven) in 1957 (foto Hist. Kring 'dOudeSchool)

De oude grote villa heeft plaats moeten maken voor dit modernere pand. (foto Hist. Kring 'dOudeSchool).

Fietsnieten op de Hessenweg

Oude rekken verwijderd; nieuwe geplaatst. Dit is het resultaat: Commentaar overbodig.
(Koen Wildschut)

Unieke laatmiddeleeuwse muurschilderingen

‘Een spiegel van de tijd’, zo noemt historicus Anne Doedens de bijzondere laatmiddeleeuwse muurschilderingen in de Hervormde kerk in Westbroek. Het zijn volgens hem in deze regio de enige muurschilderingen uit die tijd die bewaard zijn gebleven.

Verminkte lichamen, een geroosterde heilige, de Paus in een kookpot en een Westbroekse kroeg: dat zijn enkele van de taferelen, die de muurschilderingen laten zien. Ze zijn waarschijnlijk enkele tientallen jaren na de Slag bij Westbroek gemaakt die plaatsvond op Tweede Kerstdag 1481. In dat jaar trok de stadhouder van Holland met zijn mannen richting Utrecht. Bij Westbroek raakten ze slaags met bewapende Utrechtse, die hen tegemoet kwamen uit de stad. Meer dan 1500 mensen, waaronder vrouwen en kinderen, vonden de dood tijdens de bloedige strijd. Het dorp Westbroek werd compleet verwoest.

Beeldverhaal

Historicus Anne Doedens: ‘Er was vorst geweest en het ijs had het veen bedekt. Men vertelde dat de gezichten van de doden je door het ijs naar boven aanstaarden. Dat moet een vreselijke indruk gemaakt hebben’. In die tijd konden niet veel mensen lezen en de schilderijen zijn een middeleeuws beeldverhaal. Een verhaal dat de gelovigen eraan moest herinneren dat de dood dichtbij het leven

ligt. Dat is waarschijnlijk de reden dat de schilderijen niet lang na de Slag bij Westbroek zijn aangebracht.

Kookpot

De schilderijen zijn te zien op twee plekken in de kerk. Aan de ene kant herinnert de muurschildering de mensen aan de dag des oordeels. Met een kookpot die de hel verbeeldt, waar ook de toenmalige paus in te vinden is. Het is immers ook de tijd van de eerste opstanden tegen de katholieke kerk: de reformatie.

Op een andere plek in de kerk zie je de legende van de levenden en de doden in de vorm van een ontmoeting tussen jagers en drie doden. Eronder staan zes heiligen die iets met de omgeving van Westbroek te maken hebben. Zo is Sint Laurentius te zien, de beschermheilige van de armen en van mensen die met vuur werken, zoals smeden en bakkers. Sint Laurentius is op een rooster verbrand en dat rooster staat nog steeds in het wapen van De Bilt, waartoe Westbroek behoort. Anne: ‘Het is heel lokaal bepaald. Aan de ene kant zie je de muren van de stad Utrecht en aan de andere kant her-

berg Het Zwaantje, dat was niet zo lang geleden nog in Westbroek’.

E-Book

Binnenkort verschijnt het e-book ‘Spionnen in het Veen, over de grenzen van Gooi en Sticht’. Het is een vertaling van een tekst van twee spionnen van keizer Karel V, die in 1525 door het gebied reisden. Zij hebben de lokale taveerne bezocht, waarschijnlijk herberg het Zwaantje, en gingen daarna naar de kerk. Een van de spionnen: ‘Toen

Anne Doedens: ‘De schilderijen van Westbroek zijn m.i. na 1481 geschilderd, toen de dorpelingen nog onder de indruk waren van dit bloedig op hun grond uitgevochten deel van de Hoekse en Kabeljauwse twisten. Op deze schilderijen van de ‘drie doden en de drie levenden’ is de Dom duidelijk te zien. [foto’s Henk van de Bunt]

de avond viel, ging ik met die oude priester naar buiten de herberg uit, om de kerk en de versieringen te bezichtigen: ‘Ze spraken over de ‘prachtige versieringen’ in de kerk’. Anne Doedens heeft de tekst vertaald met medewerking van Dick Berents. Het e-book is vanaf 2 no-

vember te downloaden vanaf de onlinemuseumdebilt.nl.

Dit verhaal komt uit het programma Route C, het cultuurprogramma van RTV Utrecht. De uitzending is nog terug te zien via rtvutrecht.nl (*Boukje Jansen van Galen, RTV Utrecht*)

Kaarsje aansteken in de Centrumkerk

door Walter Eijndhoven

‘Steek een kaarsje aan, sta even stil bij iemand die je mist’, dat is het motto tijdens de activiteit in de Centrumkerk in Bilthoven, op zondag 1 november. De deuren van de kerk aan de Julianalaan staan open voor iedereen die iemand mist in zijn of haar omgeving en graag even aan diegene aandacht wil schenken.

‘Op zondagmiddag zet de Centrumkerk haar deuren wijd open voor mensen van alle gezindten die een kaarsje willen aansteken voor een overleden geliefde’, vertelt dominee Harold Oechies. ‘Tussen 16.00 en 18.00 uur kan iedereen vrij naar binnen lopen, geheel coronaproof natuurlijk. Behalve dat zij iemand kunnen gedenken, speelt er ook een blaaskwartet in de kerkzaal en kun je er even gaan zitten. Buiten is er gelegenheid om een praatje te maken’.

Coronavirus

Dit evenement wordt voor de eerste keer georganiseerd door de Centrumkerk en staat geheel los van de Allerzielenviering op 2 november. Het coronavirus heeft toch nog één voordeel. Ook kerken denken out-of-the-box. Met deze nieuwe activiteit hopen zij iedereen in het dorp te bereiken. Oechies: ‘Het is voor ons een nieuwe activiteit en wij hopen dat dit het begin wordt van een nieuwe traditie. Ook aan mensen die hun verhaal kwijt willen, hebben wij gedacht. Wij hebben een luisterend oor, speciaal voor hen. En als je naar buiten gaat, liggen bij de uitgang meditatieve teksten. Belangstellenden kunnen deze meenemen’. De activiteit vindt plaats op zondag 1 november, van 16.00 tot 18.00 uur in de Centrumkerk aan de Julianalaan 42 in Bilthoven.

Zondag 1 november is iedereen van harte welkom in de Centrumkerk in Bilthoven

Ik was verdrietig

Als ik over mijn werk als uitvaartverzorgertel, krijg ik vaak de vraag of het niet zwaar is om altijd met verdriet te maken te krijgen. Ik leg dan uit dat het niet mijn persoonlijke verdriet is, maar ik doorgaans mee te maken krijg, hoewel ik natuurlijk wel geraakt word door het verdriet van nabestaanden. Als uitvaart professional doe ik mijn werk met liefde en daar hoort ook gevoel bij. Bij de uitvaart van Bart moest ik ook zelf afscheid nemen.

Bart is de wagger van mijn levenspartner Marja. Hij is al jaren ongeneeslijk ziek. We weten dat hij op enig moment gaat overlijden. Hij spreekt daar weinig over en heeft nog steeds het idee dat het toch nog wel eens goed kan komen.

Tot afgelopen april.

Behandelingen slaan niet meer aan, Bart wordt steeds vermoeider en voelt dat het einde in zicht is. En dan begint Bart over zijn eigen uitvaart te praten.

Ik merk aan mezelf dat praten over details van zijn overlijden me iets doet. Ik voel dat deze gesprekken bijzonder zijn, omdat ik me realiseer dat hij er op enig moment niet meer bij zal zijn. Bart is een bijzonder mens. Een Brabander in hart en nieren. Hij introduceerde het carnaval bij

mij. Hij houdt van lekker eten, gezellig samenzijn en reizen. En hij is een verwoed sportduiker. Zijn uitvaart moet in het teken van die onderwaterwereld staan, waar hij zich zo thuis voelt.

Bart vraagt of ik zijn uitvaart wil verzorgen. Hij wil dan thuis opgebaard worden. Niet in een kist, maar op een opbaarplank, gewikkeld in een wade met beelden van de onderwaterwereld: koraal, gekleurde vissen en roggen. Ik ontwerp die wade zelf en hij wil er bij leven alvast even in liggen, zodat hij weet hoe dat zal voelen. De opbaarplank krijgt een plekje boven de carport van zijn huis.

Bart wil ook alvast de rouwkaart - met hetzelfde thema- zien. Het geeft hem het gevoel dat hij de regie houdt over zijn eigen afscheid.

In oktober gaat het steeds slechter met Bart, hij slaapt veel. Marja en ik bezoeken hem op een woensdagavond en in die nacht overlijdt Bart.

De afscheidsbijeenkomst is in een grote zaal. We luisteren naar zijn muziek, met beelden van zijn leven. Als ik de laatste spreker aankondig worden glazen Prosecco rondgedeeld. We gaan staan en kijken naar het scherm: Bart zelf komt in beeld. Zijn vrouw Wilma heeft zijn tekst op camera opgenomen en zo bedankt Bart persoonlijk de aanwezigen, gevolgd door een toast op het leven. Tranen in de zaal. En bij mij.

Dag Bart, ik ben blij dat je op mijn pad kwam. Ik zal je niet vergeten.

Koop Geersing
register uitvaartverzorgertel

Vrijdag 30 oktober opening.
Ons assortiment is weer behoorlijk
uitgebreid. Komt u ook kijken?

LANDWAART
CULINAIR

Hollandse

Bloemkool

Nu € 0,99

Denk aan de vitamine...

Blauwe bessen

Per doosje € 1,49

Hollandse

Comice Handperen

Heel kilo € 0,99

Noten afdeling:

Nieuw groot assortiment gebrande en ongebrande noten, notenmixen,
zuidvruchten, tutti frutti en nog veel meer specialiteiten...

Ter introductie:

Cashewnoten en Maartensdijkse mix

nu 2 grote bakken voor

€ 7,50

Vers van de traiteur:

Stoofschotel van sucade € 1,75
met bonen, wortel, tomaat en garnituur 100 gram

Herfst pasta € 1,49
met kip, tomaat, pompoen,
paddenstoelen en buffel mozzarella 100 gram

Groot assortiment voorgerechten
en feestelijke hoofdgerechten!!!

Van onze bakker:

Bruine bollen zak 5 stuks nu € 1,79

Nieuw Speciaaltje:

Desem 'Pane Rosso' nu € 3,95

Desem Oud Amsterdammertje nu € 3,95

Nieuw

Desem Pane Aux Céréales nu € 2,98
donkerbrood vol zaden en granen

Scones bak 8 stuks nu € 6,95
met clotted cream en confiture

Van onze patissier:

Nog nooit geproefd? Nu de kans!

Onze verborgen slagroomtaart

Nu € 14,95

Roomboter koggetjes

Nu € 3,49

Thee afdeling:

Nieuw!

Zeer uitgebreid assortiment

Thee

Duurzaam van plant tot kopje. Topkwaliteit!

OPENINGSTIJDEN

Maandag t/m donderdag 08.00 - 18.00 uur
Vrijdag 08.00 - 20.00 uur
Zaterdag 08.00 - 16.00 uur
Zondag Gesloten

LANDWAART
CULINAIR

 Maertensplein 21a
3738 GM Maartensdijk
 0346 - 211330
 info@agf-landwaart.nl
 www.landwaartculinaire.nl

Dag van de Stofwisselingsziekten

door Walter Eijndhoven

Zaterdag 17 oktober was het Dag van de Stofwisselingsziekten. Een dag om weer aandacht te schenken aan de impact die deze ziekten hebben op patiënten en hun gezinnen. Elke week krijgen zo'n vijftien kinderen de diagnose stofwisselingsziekte en artsen vermoeden dat er jaarlijks meer kinderen aan sterven dan aan kanker.

Dat een Dag van de Stofwisselingsziekten nut heeft, blijkt maar weer uit de uitspraken van voetbalpresentator Johan Derksen. Tijdens een uitzending van Veronica Inside op maandag 12 oktober liet hij zich, bij het zien van de mooie vrouw van voetballer Mario Götze ontvallen 'daar wel een stofwisselingsziekte voor over te hebben'. De man kwam terug op zijn woorden, nadat hij hoorde welke impact stofwisselingsziekten hebben op kinderen en hun gezin.

Ook Danny Drieënhuizen uit De Bilt, vader van een zoon met een stofwisselingsziekte, schrok van deze uitspraak, uit de mond van een Bekende Nederlander. 'Blijkbaar is

nog lang niet iedereen op de hoogte wat een stofwisselingsziekte eigenlijk inhoudt', vertelt Drieënhuizen. 'Daarom is het voor ouders met een kind met een stofwisselingsziekte belangrijk aan de weg te blijven timmeren, bijvoorbeeld met een Dag van de Stofwisselingsziekten, via Facebook en media. Veel ouders zijn blij met de excuses van Johan Derksen na zijn omstrede opmerking. Hij heeft het hoffelijk rechtgezet en stofwisselingsziekten zijn in ieder geval weer extra op de kaart gezet'.

Steun

Baby's worden direct na de geboorte getest op 19 behandelbare stofwisselingsziekten via de hiel-

prik. Dat is levensbelangrijk, want hoe eerder de ziekte wordt ontdekt, hoe sneller met een behandeling kan worden gestart. Zo wordt ernstige schade aan organen, zoals de hersenen voorkomen. Dat is goed maar nog lang niet genoeg als je bedenkt dat er 1.015 beschreven stofwisselingsziekten zijn. De diagnostiek is de afgelopen jaren enorm verbeterd, de route naar medicijnen of genetische therapie is echter nog lang.

Drieënhuizen: 'de ziekte van Axel 'een peroximale afwijking in het Zellwegerspectrum' is een ernstige, levensbedreigende stofwisselingsziekte en zit niet in de hielprik. Er is dus (nog) geen behandeling voor.

Ouders zijn blij met de excuses van Johan Derksen. (foto Angeliek de Jonge)

Door zijn ziekte heeft Axel inmiddels onherstelbare leverschade (levercirrose), omdat zijn lichaam giftige stoffen aanmaakt, die zijn lever beschadigen. In deze periode, met de 'r' in de maand is het extra oppassen, want de impact van een virusinfectie kan enorm zijn. Ook met het coronavirus is het voor ons dus extra oppassen. Hoewel Axel door zijn ziekte ook multiplex gehandicapt is, is hij wel gelukkig, hij lacht en hij kan goed knuffelen'.

Actie

Door samen, met artsen, ouders, goede doelen en onderzoekers, de krachten te bundelen hoopt Drieën-

huizen meer bekendheid te creëren bij het grote publiek. Ook met de opgerichte Axel Foundation hoopt Drieënhuizen meer aandacht te krijgen vanuit de samenleving. De Foundation haalt geld op door jaarlijkse deelname van Team Axel in de Stofwisseltour en tijdens de Singelloop in Utrecht. Drieënhuizen: 'Via deze activiteiten hopen wij op steeds meer bekendheid binnen het grote publiek. Wij bereiken steeds meer mensen die begrijpen dat deze ziekte iedereen kan overkomen en dat daarvoor actie nodig is. Zo komen wij steeds meer te weten over deze ziekten'.

Licht op Houdringe

De prachtige lichtval door de bomen op Houdringe nodigen uit tot het maken van een foto. (foto Claire Blom)

advertentie

'Wij staan altijd voor u klaar.'

Nadia en Sanne van Tap DELA

Ons ervaren team helpt u graag om het afscheid altijd persoonlijk en bijzonder te maken. Voor leden en ieder ander. Ga voor informatie naar dela.nl/bilthoven of bel 030 200 45 30 voor een persoonlijk gesprek.

Tap
DELA

Digitaal café weer van start

Het Digitaal Café in de Bibliotheek in Bilthoven is al een aantal weken weer van start. Heb je een probleem met een digitaal apparaat ga dan gerust eens langs. Ook voor hulp bij donoregistratie of het installeren van de corona-app kan het Digitaal Café helpen.

In de bibliotheek wordt gewerkt volgens de RIVM-richtlijnen. Met technische hulpmiddelen kunnen vrijwilligers op afstand met je meekijken. Wie een vraag heeft, maar liever thuis blijft kan deze mailen naar seniorwebidea@gmail.com of bellen met 085 8222777 en de vraag doorgeven. Een vrijwilliger neemt dan contact op om te helpen. Veel vragen kunnen telefonisch afgehandeld worden, mocht dat niet lukken dan wordt gezocht naar een goed passende oplossing.

Bij het digitaal café wordt veilig en op afstand gewerkt.

Nu weerrecords worden verbroken
hoef je waarschijnlijk minder te stoken
maar sla niet op de borst
want na een hevige vorst
zie je vast de schoorsteen weer roken

Guus Geebel

Limerick

NAGEL
fashion

Maertensplein 16
3738 GK Maartensdijk
Tel. 0346-211711

Fashion for every age

Met inachtneming van de adviezen van het RIVM bent u gewoon van harte welkom in onze ruim opgezette winkel.

Openingstijden:

MA: 13.00 - 18.00 u. | DI: t/m VR 8.30 - 18.00 u. | ZA: 8.30 - 17.00 u.

Komt u liever buiten onze openingstijden om?
Bel dan 0346-211711 om een afspraak te maken.

Elektrotechnisch
Installatieburo **van Woudenberg b.v.**

- **Krachtinstallaties**
- **Lichtinstallaties**
- **Beveiliging**
- **Telefooninstallaties**
- **Computernetwerken**

Dorpsweg 156 3738 CK Maartensdijk
Tel. 0346 - 211 338
info@vanwoudenbergelektro.nl

MENS is ook...

Bereikbaar

De komende periode blijven onze panden open en kijken wij wat mogelijk is voor wat betreft activiteiten. We proberen ontmoeting in zeer kleine groepen mogelijk te houden.

Als u bij ons op bezoek bent zijn er een aantal regels:

- Blijf thuis als u zich niet lekker voelt
  - Desinfecteer uw handen bij binnenkomst
  - Noteer uw gegevens
  - Draag een mondkapje als u zich verplaatst
  - Houdt anderhalve meter afstand
- Kunt u de deur niet meer uit en heeft u zorgen of behoefte aan een praatje dan zijn wij er ook voor u. Bel of mail ons.
Kijk op www.mensdebilt.nl voor de meest actuele situatie omtrent onze coronamaatregelen.

Weekend Aanbiedingen

Vrijdag en zaterdag hebben wij weer onze heerlijke **OLIEBOLLEN!**

ROOMBOTER AMANDELSTAAF

nu
€ 4,95

Bakker Bos

Maartensdijk - Den Dolder - Hilversum
tel.: 0346 - 21 12 35 - www.bakkerbos.com

Servicecentrum De Bilt

Molenkamp 60, 030-7440595,
servicecentrumdebilt@mensdebilt.nl
Servicecentrum Maartensdijk
Maertensplein 96, 0346-214161
servicecentrummaartensdijk@mensdebilt.nl

Reclame geldig vanaf
donderdag 29 oktober
t/m woensdag 4 november

**KWALITEITSSLAGERIJ
ZWEISTRA**

DONDERDAG

Diverse vleeswaren

voor **100 GRAM** | **0.99**
(minimaal 10 soorten)

Kookworst	Paardenworst
Grillworst	Boterhamworst
Grillworst kaas	Gebraden gehakt
Grillworst piri piri	Schouderham
Grillworst saté	Procureurrollade
Leverworst	

Nergens deze kwaliteit voor zo'n lage prijs!!!

Extra donderdag voordeel:

SHOARMA

1 KILO | **8.98**

Vrijdag en zaterdag voordeel

GEVULDE KIPFILET OF CARPACCIO ROLLETJES

3+1 GRATIS!

VOORDEEL HELE WEEK

Carpaccio of Angus burgers VOOR 4 | **10.-**

Grieks braadstuk 500 GRAM | **7.98**
Heerlijk stoven in de oven!

Malse magere runderlapjes 500 GRAM | **6.98**

Kipschnitzels VOOR 4 | **6.99**

MAANDAG-DINSDAG VOORDEEL

Alle vlugklaar **4+1 GRATIS!**
Hamburgers, rundervinken, slavinken, gehaktstaven

VLEESWAREN TRIO

Gegrilde entrecote
Kalfsrollade
Gebraden gehakt 3 x 100 GRAM | **7.98**

SALADE TRIO

Oma's draadjesvlees salade
Filet Americain
Grillworst salade 3 x 100 GRAM | **4.98**

WOENSDAG GEHAKTDAG

Half om half gehakt 1 Kg. | **6.98**
Rundergehakt 1 Kg. | **7.98**
Gekruid gehakt 1 Kg. | **7.98**

STOMPETOREN BELEGEN

500 GRAM | **6.50**

DIVERSE FRANSE KAASJES

VOOR 3 | **15.-**

Historie De Bilt als E-book beschikbaar

door Henk van de Bunt

Op de website van het Online Museum De Bilt verhaalt historicus Anne Doedens over Everardus Egidius Gewin; wellicht de eerste historicus van De Bilt. Gewin (1879-1961) woonde vele jaren in het Biltse Kloosterpark. Hij was de eerste, die zich inzette voor historisch onderzoek naar de geschiedenis van De Bilt en die zelf ook onderzoek daar naar deed. Hij deed daarvan verslag in het boek De Bilt. Een Utrechtsch dorp in vroeger eeuw (1916). Het boek werd in 1943 en 1991 herdrukt.

Doedens vertelt: 'Gewin werd in de pastorie van Abcoude geboren als derde zoon van een dominee. Zijn grootvader Bernardus Gewin was een tijdgenoot en vriend van Nicolaas Beets en kreeg als schrijver van de Reisonderingen van Joachim Polsbroekerwoud en zijne vrienden (1841) enige bekendheid. Zijn vader was in Utrecht een gevierd confessioneel predikant. In de necrologie van deze eerste beschrijver van de Biltse historie, van de hand van P.J. Meertens lezen we: 'Een artikel over het kerkelijk leven in De Bilt in de 18de en het begin der 19de eeuw (1913) was een voorstudie voor een monografie van de Bilt (1916), een uit archivalische bronnen samengesteld vlot geschreven verhaal, dat een goede pers kreeg en in 1944 herdrukt werd. Dadelijk daarop begint een reeks van historische studies van christelijk maatschappelijke aard, die uitloopt op een aantal opstellen over het Réveil en waaruit zijn boek In den Réveilkring (1920) ontstaan is. Gewin is door dit boek in breder kring bekend geworden. Hij had er een groot aantal onuitgegeven brieven voor doorgewerkt, o.a. de correspondentie van Da Costa, en er het dagboek van Willem de Clercq voor geraadpleegd, zodat het vrij wat tot dusver onbekend materiaal bevatte'.

Naamsoorsprong

Het boek begint met verantwoording over de naam De Bilt en de verbinding daarvan met de kloosters; 'De naam De Bilt duidt op hoog gelegen land. Het behoeft volstrekt niet een heuvel (bult) aan te duiden, maar grond, die wat hoger ligt dan het aangrenzend terrein. In natte tijden, als 't omliggende land dras en onder water stond zal De Bilt er als een drooge plek bovenuit gekomen zijn'. Al direct daarna komt Oostbroek in beeld:

(foto uit 1972 uit de digitale verzameling van Rienk Miedema)

Gewin schrijft: 'Verder was de Achterdijk geplaveid (met keien wel te verstaan) tot aan de oude school (achter de kerk). Langs de bermnen lagen greppels. De Achterdijk is later Burgemeester de 'Withstraat' genaamd, naar den burgemeester (Burgemeester Jhr. Mr. Daniël de Blocq van Haersma de With (HvdB)). De oorspronkelijke naam was Veenweg, ook wel Voordorpschedijk of Blauwcapelscheweg.

'Oostbroek ontleent eveneens zijn naam aan de bodemgesteldheid. Het duidt op lagen grond; 'broek' is laag gelegen, drassig grasland. In die drassige landstreek nu werd in de middeleeuwen een Benedictijner mannen- en vrouwenklooster gesticht door eenige vrome ridders.. Het meer dan 100 jaar oude zeer lezenwaardige geschrift vervolgt met een aantal beschouwingen over bestuursinrichting, -aangelegenheden en -ontwikkeling. Vanuit de kerken gaat Gewin vloeiend over naar maatschappelijke thema's als armenzorg, onderwijs, de brandweer en de vroedvrouw.

Woest en ledig

In het tweede gedeelte belicht de historicus de namen van (toenmalige) straten als Steenstraat, Holle Bilt, Blauwe Schorteldoek, De Klomp, Spieringweg-Soestdijksche weg, De Achterdijk (later Burgemeester de Withstraat) en De Leijen

en aansluitend maakt Gewin het onderscheid duidelijk tussen de toen in De Bilt aanwezige Vingerhoed- en Windkorenmolens. Ook aan Bilthoven Noord wijdt de auteur meerdere woorden; dit duidt er op, dat de beide kernen 100 jaar geleden al als één dorp werden gezien: 'Ik wil nu enkele opmerkingen maken over het noordelijk deel van het dorp De Bilt. (Daarna over de verbinding met Zeist). Het noordelijk deel der gemeente - het deel dat tegenwoordig Bilthoven heet - was woeste grond. Het huidige Heidepark was heide en gras, zonder boomen en struiken. In 1826 werd de tegenwoordige Soestdijkscheweg aangelegd.

In 1863 werd het station in het tegenwoordige Bilthoven in gebruik genomen voor de spoorlijn Utrecht-Amersfoort-Zwolle (aanvankelijk enkel tot Hattemerbroek). Bilthoven's grondgebied was voornamelijk in handen van enkele grootgrondbezitters. Een of meer van die heeren animeerden een landman, dien zij kenden, om een klein boerderijtje dicht bij het station te doen verrijzen, in elk geval om, wanneer het plan voor dat huis, dat boerderijtje, werd voltoerd, de gelegenheid voor reizigers te geven om daar te wachten. Dat is het begin geworden van het latere hotel Brands.

In dat gedeelte der gemeente (het huidige Bilthoven) bleef intusschen nog alles overigens 'woest en ledig'. Maar menig liefhebber van de natuur heeft er ook toen van genoten. Op 'de heide' - het gedeelte dat zich uitstrekte in de richting van Huis ter Heide zag men schaapherders met hun kudden; menige schaapskooi was op die terreinen gelegen'.

Gratis E-book

De E-book-versie van De Bilt. Een Utrechts dorp in vroeger eeuw' is gratis te downloaden via de site van het Online Museum.

Hotel en Café Dennenhoeve De Bilt naast Station aan het Emmaplein. Het stations-koffiehuis werd in 1864 geopend. Het groeide uit tot hotel-restaurant Dennenhoeve. Deze foto uit 1914 (uit de digitale verzameling van Rienk Miedema) is genomen vanaf het station kijkend in zuidelijke richting. In 1907 was het pand aangekocht door de spoorwegen. W. Brands werd in 1913 pachter van het hotel-restaurant. Het hotel kreeg in de volksmond de naam Brands.

Regionale fietsroutes toe aan verbetering

De provincie Utrecht en de regio U10 maken een 'pedaal'-slag in het verbeteren van regionale fietsroutes. De U10-gemeenten - waaronder De Bilt - en De Ronde Venen, Lopik, Montfoort en Oudewater hebben tot en met 2023 ruim 50 fietsprojecten op de agenda staan om het regionaal fietsnetwerk te verbeteren, variërend van de aanleg van fietsstraten tot het aanpakken van onveilige verkeerssituaties.

De komende jaren investeert de provincie 47 miljoen euro in bijdragen aan gemeenten voor regionale fietsroutes en snelfietsroutes. Een flink deel daarvan is voor verbeteringen in U10-gemeenten. In een intentie-overeenkomst geven de gemeenten aan met welke projecten zij graag aan de slag willen en de provincie op haar beurt hoe zij de gemeenten daarbij wil ondersteunen. Dit geeft beide partijen duidelijkheid welke projecten opgepakt kunnen worden. Hiervoor is inmiddels een prioriteitenlijst gemaakt.

Fietsambities

'Samen hebben we forse fietsambities en het geld om te investeren. Dat is fijn, juist in deze tijd. Voor het eerst zijn er zelfs meer plannen dan we nu aan kunnen. Dat toont het enthousiasme bij gemeenten en helpt om serieuze stappen te zetten,' aldus gedeputeerde mobiliteit Arne Schaddelee. Wethouder Peter Bekker (IJsselstein), voorzitter van het onderwerp fiets bij de U10-regio: 'Fietsen is gezond en bevordert de mobiliteit. Wij willen graag dat mensen vaker voor de fiets kiezen. Wij moeten dan zorgen dat de keuze voor de fiets aantrekkelijk is. Een fietsroute stopt niet bij de gemeentegrens. Hoe kort of hoe lang een fietstocht ook is, wij kunnen de fietsers met een regionaal fietsnetwerk faciliteren en stimuleren'.

Fietskoerier Sjoerd fietst de provincie en gemeenten af om de handtekeningen op te halen.

Fietsprojecten in De Bilt

In De Bilt wordt de komende jaren gewerkt aan verschillende fietsroutes die onderdeel uitmaken van het regionale netwerk én lokaal van belang zijn. Het betreft projecten zowel buiten als binnen de bebouwde kom. Het komende jaar is er bijvoorbeeld aandacht voor de fietssituatie aan de Gezichtslaan en Soestdijkscheweg Noord. Wethouder Landwehr: 'Biltse fietsers profiteren direct van de samenwerking in de regio. Door de financiële bijdrage van de provincie kunnen we nu een paar fietsknelpunten aanpakken waar bewoners iedere dag langskomen. En dat fietst uiteindelijk een stuk plezieriger.'

Informatie over alle fietsprojecten in de gemeente, waaronder ook de snelfietsroute tussen Amersfoort-Utrecht is te vinden op de gemeentelijke webpagina www.debilt.nl/projecten

advertentie

FORZA!

Dorps, groen en veilig!

HET BEDROG VAN DE BILT!

College van GL, VVD, D66 en CDA drukt MEER FABRIEKEN Ambachtstraat door, maar burgers willen

WONINGEN!

Raad: steun morgen de moties van Forza!

Vaccinproductie hoort niet in woonwijken!

info@forzadebilt.nl

Verrassend!

Vink Witgoed; dan denkt u meteen aan wasmachines, drogers, koel- en vrieskasten en inbouwapparatuur! Logisch.

Vink Witgoed levert óók deze top-kwaliteit **koffiemachines**, zoals deze van Nivona. Bijzonder smaakvol. **Verrassend!** toch?

Uriendelijke prijzen, voortreffelijke service.

WASSEN, KOELLEN, VRIEZEN, DROGEN, INBOUWAPPARATUUR, ENZOVOORT

Pr. Christinastraat 3 ■ 3615 AE Westbroek ■ Tel. 0346-281459 ■ vinkwitgoed.nl

De beste kwaliteit van de op één na beste slager!

FAZANTENPOOTJES

Heerlijke malse, zalig bij de zuurkool!! Rustig laten stoven met een scheutje witte wijn, laurierblaadje... Ca. 50 tot 60 min. in het vocht... 100 gram **1,25**

HERFST GEBRAAD

Super zachte rosbief, speciaal gekruid en bedekt met een laagje gerookt ontbijtspek, top combinatie! Kraknt aanbakken en rosé afbraden; ca 25 min. 100 gram **2,35**

BOEREN SMULKIP

lets apart Lekkert gekruid & gezouten. Van 100% kip zonder bot; gewoon in de folie in de oven op 't rooster Voorverwarmd: ± 60 minuten op 200°C 100 gram **0,95**

RUNDER RIBLAPJES

Om ouderwets te sudderen. Met een klein randje... Van de Utrechtse Heuvelrug, dus lekker lokaal!! Krokant aanbakken; ca. 2½ tot 3 uur stoven 500 gram **7,75**

BIEFSTUK WOKREEPJES

Met o.a. biefstukreepjes, sugarsnaps, prei ringetjes & een lekkere peper-zeezout kruidenolie; lekker met rijst! Krokant rosé roerbakken in de wok!! 100 gram **2,25**

HERFST ROLLETJE

Uit onze specialiteitenhoek: met o.a. biefstuk schnitzel, rucola, mosterd, Parmezaanse kaas, pijnboompitjes en zeezout-rozemarijn olie. ± 6 minuten bakken 100 gram **2,15**

Tip van de week:

VENKEL VERSE WORST 100 gram **1,25**

Glutenvrij; met een smakelijk vleugje venkel!!

KIP DIJ FILET 100 gram **1,10**

Zonder been en wordt niet droog; ca. 25 min. braden

Hessenweg 183 | 3731 JH De Bilt | tel: 030-2203813
info@slagerijvanloo.nl | www.slagerijvanloo.nl

Maandag t/m vrijdag: 07.00 - 18.00 | Zaterdag: 07.00 - 16.00

Kijk voor meer aanbiedingen in de winkel.
Deze aanbiedingen zijn geldig van maandag 26 oktober t/m zaterdag 31 oktober.
Zelftuten voorbehouden.

Infoavonden

"Pensioen, wat te doen?"

Bent u tussen de 57-67 jaar en vraagt u zichzelf het volgende af: "Wanneer kan ik met pensioen? Hoeveel bedraagt mijn pensioeninkomen? Wanneer kan ik het beste mijn **lijfrente** laten uitkeren? Is het verstandig om mijn **hypothek** af te lossen?"

Worstelen met deze vragen is niet echt wat u wilt. Maar het niet tijdig beantwoorden van deze vragen kan nog veel vervelender zijn. Zoals financiële zorgen of iedere dag met pijn en moeite naar uw werk toe moeten, totdat u eindelijk met pensioen kunt gaan, terwijl dit misschien helemaal niet hoeft. Wat u gaat helpen is een analyse van uw financiële situatie. Om daarmee een start te maken geeft Jolanthe van den Berg van **Zuiver Advies**, in november vier informatieavonden in Houten, Doorn en **Bilthoven**. Jolanthe is in Bilthoven op 12 november. Kunt u niet? U bent ook van harte welkom in Houten of Doorn.

Op deze avonden leert u wat u kunt doen om uw financiële situatie te optimaliseren en welke stappen u nu al kunt zetten om dit te realiseren. Daarnaast krijg u uitleg over onder andere lijfrentes, pensioen en hypotheek. Maar ook antwoord op vragen over hoe u kunt schenken aan uw kinderen, hoe u ze kunt helpen bij het kopen van een woning en ook het testament aan het bod.

Komt u ook? Meld u dan snel aan via info@zuiver-advies.nl. U bent van harte welkom! De presentatie is op **12 november** van 19.30 tot 21.30 uur. De toegang is **gratis**. Plaatsen zijn beperkt beschikbaar.

Jolanthe is onafhankelijk financieel planner (FFP), sinds 1992 werkzaam in de financiële branche en eigenaar van Zuiver Advies. Zuiver Advies kenmerkt zich als één van de weinige advieskantoren in Nederland die écht volledig onafhankelijk is, omdat ze **geen** financiële producten verkoopt.

De online bedrijvengids!

KIK
accountants & belastingadviseurs
Teamwork kenmerkt ons bedrijf al sinds 1985. Ieder lid van ons team is gespecialiseerd in kennis op het gebied van administratie/accountancy en/of belastingen ... [lees meer]

www.vierklank.nl/bedrijven

Elektrotechnisch installatiebedrijf

J. Boshuis

Maartensdijk tel. 06-53 35 14 30

Uw adres voor:

- lichtinstallaties • krachinstallaties •
- computernetwerken •

KOMT U OOK VAST KIJKEN?

Vaarderhoogt Kerstshow 2020

Ook zondags open 12.00 - 17.00 uur

Het is klaar ... nou ja, op een spijkertje of punaise hier en daar na: de grootste, mooiste en meest gevarieerde kerstshow van Midden-Nederland is open en gereed om u te ontvangen.

De show is naast adembenemend mooi ook veilig. Er is een enorme ruimte geschapen om makkelijk afstand van elkaar te kunnen houden.

Kom genieten en wellicht ook al uw kerstinkopen doen, dan heeft u dat maar vast voor elkaar en mijdt u de verwachte decemberdrukte.

50 JAAR
TUIN ADVIES CENTRUM

Dorresteinweg 72b Soest Tel 035 - 6012883 • vaarderhoogt.nl

Vliegtuigjes boven Maartensdijk

door Walter Eijndhoven

Vliegverkeer van en naar Schiphol boven de provincie Utrecht veroorzaakt steeds meer overlast voor omwonenden. Ook in Maartensdijk hebben inwoners veel overlast van vliegtuigen. Niet alleen passagiersvliegtuigen, maar ook opstijgende en landende cessna's vanuit Hilversum verzieken hun woonplezier in het meestal rustige Maartensdijk.

Tijdens het interview komen diverse vliegtuigen over, lijnvluchten van en naar Schiphol, maar ook cessna's van het nabijgelegen vliegveld Hilversum: 'Maartensdijk is een heerlijk dorp om te wonen, begrijp mij niet verkeerd', vertelt Titus uit Maartensdijk. 'Maar

de laatste dertig jaar ondervind ik steeds meer geluidsoverlast. Neem de verbreding van de A-27, die pal langs ons dorp loopt, de spoorlijn van Utrecht naar Hilversum en nu oefent de 'happy-few' ook hun hobby uit. Laag vliegen zij over Maartensdijk in hun cessna. Zo'n zestig

mensen verpesten het woongenot van duizenden anderen'.

Frustratie

Vanwege geluidsoverlast in den lande zijn veel vluchtroutes van en naar Schiphol omgelegd. Het lucht-ruim boven de gemeente De Bilt is

Op Vliegveld Hilversum is het een komen en gaan van sportvliegtuigjes en helikopters.6

juist drukker geworden, tot frustratie van veel dorpsbewoners. Titus: 'Mijn buurman Tjark en ik hebben al een klacht ingediend bij de provincie Noord-Holland, waar vliegveld Hilversum onder valt, maar tot nu toe hebben wij nog steeds niets gehoord van hen. Via de media hopen wij nu wel aandacht te krijgen voor dit probleem'.

Stiltegebied

De cessna's laten niet alleen van zich horen boven gemeente De Bilt, maar ook in het stiltegebied in en rond de Tienhovense Plassen en boven de Hoorneboegse Heide. In een uur tijd werden 25 vliegtuigjes

geteld op een gewone zondagmiddag. Titus: 'Ooit had vliegveld Hilversum één stil vliegtuig, maar die was te duur en hebben zij alweer verkocht, wat nu overblijft zijn die lawaaiige cessna's'.

Vliegveld

Op de website van Vliegveld Hilversum staat vermeld: vanaf Vliegveld Hilversum vliegen éénmotorige en tweemotorige vliegtuigen, zweefvliegtuigen, helikopters en ballonnen. Op elke luchthaven worden vliegbewegingen verplicht geregistreerd. De afgelopen jaren is een enorme daling te zien vanwege de economische crisis.

Een rondleiding langs oude kaarten

Het Online Museum De Bilt heeft een virtuele rondleiding gemaakt voor alle inwoners van de gemeente. Op deze rondleiding ziet u een grote verscheidenheid van kaarten met een toelichting over hoe ze gemaakt en gebruikt werden. De meeste kaarten maken deel uit van de Historische Atlas van De Bilt die Anne Doedens heeft samengesteld.

Op de oudere kaarten zijn belangrijke elementen zoals herbergen, kloosters en kastelen en soms buurtschappen aangegeven door kleine afbeeldingen en symbolen. Moderne middelen om de grond op te meten waren er natuurlijk nog niet en daarom zijn deze kaarten niet op schaal gemaakt; je kunt er dus niet aan zien wat de werkelijke afstanden waren.

Kleiner gebied

De oude kaarten van de woonkernen van De Bilt zijn vaak speciaal gemaakt om iets te vertellen over een kleiner gebied. Sommige van die kaarten bestaan als enkele exemplaren en zijn met de hand van letters voorzien. Daarnaast komen de dorpen ook wel eens voor op overzichtskaarten en atlassen.

De oudste kaarten zijn bedoeld om het bezit van grond vast te leggen. Zo'n kaart was erg schematisch.

Daaruit kon je ook afleiden wie er belasting moest betalen. Soms werden ze ook gebruikt in een gerechtelijke procedure. Een voorbeeld daarvan is de oudste kaart waarop Maartensdijk voorkomt, de schets uit 1472 waarop grensscheidingen tussen het Sticht en Holland zijn afgebeeld. Ook de ingewikkelde rechten op rechtspraak werden op een kaart vastgelegd. Op een schematische kaart van 1650 is in het gerecht de eigendomsverhoudingen en de belastingplicht in Maartensdijk te zien.

Territorium

Daarnaast werden ook wel kaarten gemaakt om op te hangen en het eigen territorium te laten zien. Een zekere trots spreekt ook uit de Caarte van de Landen gelegen onder Oostveen van 1643, die diende om de omvang van het gerecht van Maartensdijk te tonen. Een kopie

daarvan hangt tegenwoordig in het gemeentehuis Jagtlust. Op afzonderlijke kaarten werden landgoederen beschreven zoals Houdringe, Beukenburg, Koelenberg en Eycenstein. Op een kaart kon je ook een plan uitleggen. Er waren schetsen voor de aanleg van een tuin of voor de opzet van villaparken in Bithoven. Zo is er ook een kaart waarop De Bilt door een kanaal met de zee werd verbonden. Dat plan is niet uitgevoerd. Andere plannen gingen over grenswijzigingen, het samenvoegen van gemeentes en annexaties.

Populair waren in de zestiende eeuw ook de panoramakaarten, waarop steden waren afgebeeld zoals ze er van een afstand zouden kunnen uitzien, als je tenminste op een flinke verhoging zou staan. Op het panorama van Utrecht van Anthonie van den Wijngaerde (1558) is op de achtergrond zowel Oostbroek als Westbroek te zien. Verder was er behoefte aan kaarten voor militair gebruik, zoals de Nieuwe Hollandse Waterlinie, waarvan een kaart uit 1830 en een topografische militaire kaart uit 1850 zijn opgenomen.

Populair

Vanaf de grote ontdekkingsreizen nam de ook behoefte aan grotere kaarten toe. In de late zestiende eeuw verschenen er prachtige atlassen zoals het werk van Ortelius en Hogenberg. Ook die dure atlassen waren een prestigeobject. Kaarten werden nog ongekleurd gepubliceerd, maar de koper kon naar eigen keuze met de hand kleuren laten aanbrengen. Op de kaartenverzameling van Christian sGroot

De oudste kaart: een schets uit 1472 waarop omstreden grenzen tussen het Sticht en Holland zijn afgebeeld. (Algemeen Rijksarchief Den Haag).

ten kun je Maartensdijk, Westbroek en Vrouwenklooster zien, maar er werden nog altijd gebouwtjes op getekend. Dit is ook het geval op de atlas van Gerard Mercator, die de term 'atlas' populair maakte.

De moderne gecentraliseerde staten van de negentiende eeuw hadden behoefte aan een meer uniform en gedetailleerd overzicht van hun gebied. Ook hier was het de belastingheffing die de eerste stoot gaf. In 1832 werd het Kadaster opgericht, waarin van alle percelen in Nederland de eigenaar beschreven stond. Van 1865 tot 1870 verscheen de Gemeente-Atlas van Nederland, waarin Jacob Kuyper alle 1200 gemeenten in kaart bracht, natuurlijk ook Maartensdijk, Westbroek en De Bilt.

GPS

De moderne tijd bracht nieuwe technieken. Met satellieten en computers is de grond opnieuw in kaart gebracht. Het Global Positioning System (GPS) leidde tot grotere nauwkeurigheid. Los van de atlassen worden ook steeds meer gespecialiseerde kaarten gemaakt zoals voor De Bilt een beleidskaart waarop opgravingen te vinden zijn en

een planologische kaart waarop je kunt zien waar wel en niet gebouwd kan worden. Het project Open Street Map stelt kosteloos zeer gedetailleerde kaarten ter beschikking, zodat iedereen in principe op zijn telefoon plaatsen en afzonderlijke huizen kan opzoeken en kan navigeren. De virtuele rondleiding vindt u op onlinemuseumdebilt.nl.

(Dick Berents)

advertentie

De Nieuwe Hollandse Waterlinie in 1850. (Nationaal Archief Den Haag)

Hazekamp Parketvloeren

- Advies op maat
- Verkoop parket- en laminaatvloeren
- Onderhoud, renovatie en reparatie van uw parketvloer
- Stofvrij schuren

Hessenweg 4 * 3731 JK, De Bilt
hazekamparket.nl * 030 - 633 26 91

LA PLACE BROOD

Pain au Levain, Vloerbrood
of Rustiek brood
2 hele of halve broden

**2^e
HALVE
PRIJS***

**EXTRA
GOEDKOOP**

MANDARIJNEN

2 netten à 1 kilo

**2 VOOR
5,-**

**EXTRA
GOEDKOOP**

RIBLAPPEN

Per 500 gram

~~5,10~~
3,99
Kiloprijs 7,98

**EXTRA
GOEDKOOP**

TUSSOCK JUMPER WIJNEN

3 flessen à 750 ml

**3 HALEN
2 BETALEN***

**EXTRA
GOEDKOOP**

Geen 18, geen alcohol

KIES & MIX FRUIT

Pitloze witte druiven bak 500 gram,
blauwe bessen bak 125 gram,
Elstar appels zak 1 kilo of
Conference peren bak 1 kilo

**3 VOOR
4,99**

**EXTRA
GOEDKOOP**

 **JUMBO
EXTRA'S**

JUMBO WOKGROENTE

Zak 400 gram

GRATIS BIJ
**360
PUNTEN**

MILKA HAZELNOOT- PASTA OF MILKA MOMENTS MIX

Hazelnootpasta 350 gram of
Moments mix 169 gram

GRATIS BIJ
**365
PUNTEN**

JUMBO CHOCOLADE KRUIDNOTEN

Melk, puur of wit
Zak 300 gram

GRATIS BIJ
**235
PUNTEN**

Geldig t/m di 3 november 2020

ELKE DAG EURO'S GOEDKOPER

JUMBO

Jelle Farenhorst

Maartensdijk, Maartensplein 31

* 2e halve prijs: 25% korting op de totale prijs van 2 producten. Alle combinaties mogelijk.
3 halen, 2 betalen: 33,34% korting op de totaalprijs van 3 producten. Alle combinaties mogelijk.

Vergunningaanvraag MSD houdt gemoederen bezig

door Guus Geebel en Henk van de Bunt

Donderdag 29 oktober debatteert de gemeenteraad over de vergunningaanvraag voor een productiehal van de kippenvaccinfabriek MSD gelegen aan de Ambachtstraat in De Bilt.

In deze hal wil het bedrijf 20 miljard vaccins gaan produceren. Dat zijn er nu 6 miljard.

De bevoegdheid om de vergunning af te geven ligt bij Provinciale Staten. B en W adviseren en heeft, gelet op de toetsingen, geconcludeerd dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening en wil een positief advies afgeven.

‘Op de Ambachtstraat ligt een bestemming voor wonen en kleinschalige ambachtelijke bedrijvigheid in de categorie 1 en 2’, aldus Gija Schoor (PvdA). ‘MSD heeft categorie 3.1 automatisch gekregen, omdat de gemeente te laat was met het behandelen van de vergunning. Bedrijven van die categorie zouden daar volgens het bestemmingsplan uit moeten sterven. Nu komt deze aanvraag en zeggen leden van de raad, dit is uitbreiden en niet uitsterven.’ Het college is wel bereid bij het advies een inlegvel te voegen, waarop de raad zijn mening kan geven over dit bestemmingsplan. Daarin zou de raad kunnen zeggen dat het niet in onze visie voor dit gebied past.’ De meningen verschillen over of het recht om advies te geven aan het college gedelegeerd is en het niet langs de gemeenteraad hoeft. Er komt daarom een motie waarin de raad het college vraagt het positief advies te wijzigen in een negatief advies.’

Uitsterven

‘Pas bij de raadsvergadering is er nieuws. Er gebeurt nu nog heel veel achter de schermen maar het is wel zo dat Provinciale Staten uiteindelijk gaan beslissen over de uitbreiding van MSD en veel hechten aan het advies dat het college geeft. Als dat negatief is kan Provinciale Staten niet anders dan dat overnemen, maar het college is van plan een positief advies in te dienen omdat alles gecheckt is’, zegt Gija Schoor. ‘Wat ze niet meenemen in het advies is het bestemmingsplan en de visie daar. Het is toch raar als je een woonvisie en een bestemmingsplan hebt waarin staat wonen en kleinschalige bedrijvigheid en dat categorie 3.1 moet uitsterven, dat je dat niet als overweging meeneemt in het advies naar Provinciale Staten.’

Belangen

‘Een aantal oppositiepartijen vindt dat ook het bestemmingsplan en de structuurvisie over dit gebied meegenomen zouden moeten worden in het advies van het college, dat dus negatief zou moeten zijn.’ Schoor verwacht dat daarover een breed

Een gedeelte van het bedrijf is gevestigd aan de Ambachtstraat 6.

gedragen motie wordt ingediend. ‘Het zal erom spannen hoe daarover gestemd wordt. Er staat uitsterven en niet uitbreiden en daar draait het in feite om. Er zijn grote belangen mee gemoeid. MSD wil veel geld verdienen maar dat staat haaks op de behoefte van de gemeente om meer woningen te realiseren.’

Bedrijfsbestemming

De fractie van de SGP stelt dat door uitspraken die in verschillende beleidsstukken gedaan zijn de gedachte kan zijn ontstaan dat dit bedrijf verplaatst zou moeten worden. ‘De wens om de Ambachtstraat te transformeren tot woongebied is echter niet concreet in de voor MSD geldende bestemming verwerkt. Dit betekent dat voor MSD een bedrijfsbestemming in het bestemmingsplan staat. Binnen deze bestaande bestemming wil MSD nu een nieuwe productiefaciliteit plaatsen. De uitspraken die gedaan zijn in het verleden hebben ook niet geleid tot het actief verplaatsen of saneren van alle bedrijvigheid in de Ambachtstraat.’ Johan Slootweg (SGP) denkt dat partijen die nu de vergunningaanvraag van MSD willen blokkeren, zich niet realiseren wat daar de consequentie van is. ‘Als een bedrijf moet vertrekken moet er ook geld op tafel gelegd worden om het bedrijf uit te kopen. Daar hoor ik niemand over. Bovendien vindt de uitbreiding met een

nieuwe productiefaciliteit plaats binnen een al bestaande bedrijfsbestemming. Overigens blijft bij het niet afgeven van de vergunning de situatie zoals die nu is. De verbeteringen voor de omgeving zullen dan niet uitgevoerd kunnen worden, want het bedrijf zal gewoon blijven’.

Glad ijs

SGP-commissielid Arie Vonk Noordegraaf vindt dat de raad zich met de bemoeienis in deze vergunningsprocedure op glad ijs begeeft. ‘De wet, niet het college of de provincie, schrijft voor op welke wijze dit vergunningstraject doorlopen moet worden. In deze procedure komt de gemeenteraad, volgens de wet, helemaal niet in beeld. De rol die de gemeenteraad zich in deze toedicht is in feite dus oneigenlijk. Het college heeft nu de voorhangprocedure geïntroduceerd, maar ook dit past eigenlijk niet bij de procedure die gevolgd wordt. De provincie is het bevoegd gezag en vraagt een advies aan het college van B & W, niet aan de gemeenteraad. Wel vinden wij het belangrijk dat er een toekomstvisie voor de Ambachtstraat en omgeving komt, voordat besloten wordt tot verkoop van gemeentegrond. We kunnen dan een integrale afweging maken over de toekomstige bestemming van de gemeentegrond ter plaatse.’

Er is altijd veel bedrijvigheid in de Ambachtstraat.

editorial

Coronasneltest in De Bilt geeft binnen kwartier uitslag

door Guus Geebel

In de werkplaats van GJ Fabrics BV Molenkamp 32 De Bilt openen Gert-Jan Sjollema en Michael van Dongen op maandag 2 november een corona-snelteststraat. Van maandag tot en met vrijdag worden testen uitgevoerd van 8.00 tot 20.00 uur. Op zaterdag en zondag van 12.00 tot 16.00 uur.

Sjollema en Van Dongen hebben allebei een bedrijf dat materiaal vervaardigt voor de inrichting van stands op beurzen en tentoonstellingen. ‘De coronacrisis heeft onze bedrijven lamgelegd omdat er geen activiteiten meer zijn op dit gebied. We zijn samen op zoek gegaan naar ander werk en gingen wasbare mondkapjes verkopen. Daardoor kwamen we in aanraking met Romed, al dertig jaar een Nederlands bedrijf in medische hulpmiddelen. Dit contact heeft ertoe geleid dat wij met hen een samenwerking zijn aangegaan, waardoor wij de ROMED Sars-Cov-2 Antigeen sneltest kunnen gebruiken. Afname door middel van een neusswab. De tests die wij gebruiken zijn CE-gecertificeerd en zijn gevalideerd.’

Coronaproef

‘We spreken veel ondernemers en wat we steeds horen is dat werknemers bij verkoudheidsklachten door de wachttijden bij de GGD-straten drie tot vier dagen niet op het werk zijn. Negentig procent wordt negatief getest en had dus gewoon kunnen werken.’ De teststraat wordt gemaakt in de ruimte die eerst gebruikt werd voor het maken van stand- en tentoonstellingsmateriaal. ‘We maken hier drie kamers met een looproute waar mensen een registratieformulier kunnen invullen. Alles gebeurt coronaproef. Wanneer de website die nu gebouwd wordt klaar is kan het formulier online ingevuld worden. Zo ontstaan er geen lange wachtrijen omdat je de test op afspraak kunt laten uitvoeren.’ Sjollema verwacht dat bedrijven hun personeel hierheen gaan sturen. ‘Maar ook een particulier is bij ons van harte welkom.’

Deskundig

‘Een ic-verpleegkundige heeft bij ons de regie in handen om te adviseren en te controleren of de testen op de juiste manier worden afgenomen. De test duurt drie tot vier minuten en er kunnen drie- tot vijfhonderd testen per dag worden uitgevoerd.’ Sjollema en Van Dongen gaan ook in Houten een teststraat inrichten. Daar kunnen mensen in de auto blijven zitten. ‘Wij hopen dat deze test ertoe leidt dat veel mensen sneller weten of ze het coronavirus hebben waardoor ze sneller in quarantaine gaan of het gewone leven kunnen hervatten. Goed voor de volksgezondheid maar ook zeker voor de economie.’ Een test kost rond de 60 euro. Met bedrijven kan een prijsafspraken gemaakt worden als zij hun personeel willen laten testen.

Gert-Jan Sjollema en Michael van Dongen (r) voor de ingang van de teststraat.

advertentie

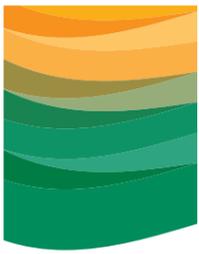
Ook onderhoud op abonnementsbasis!

HET JUISTE ADRES VOOR:

Ontwerp
Aanleg
Onderhoud
Renovatie
Boomverzorging

Dr. Engelhardlaan 12 | 3734 VB Den Dolder | 06 29 55 60 42
oppenmeertuinen@gmail.com | www.oppenmeertuinen.nl

Ontwerpbesluit hogere waarden Wet geluidhinder, Bestemmingsplan De Kwinkelier Bilthoven tweede herziening.

Het bestaande winkelcentrum De Kwinkelier in Bilthoven wordt herontwikkeld. Onlangs is een nieuw stedenbouwkundig ontwerp opgesteld. Het aangepaste stedenbouwkundig plan past op enkele punten niet binnen het geldende bestemmingsplan 'De Kwinkelier Bilthoven'. Daarnaast biedt het geldende bestemmingsplan op enkele punten bouwmogelijkheden die niet gerealiseerd zullen worden. Dit is aanleiding voor het opstellen van een tweede herziening van het geldende bestemmingsplan.

Het nieuwe bestemmingsplan 'De Kwinkelier Bilthoven, tweede herziening' is getoetst aan de Wet geluidhinder. Uit het bijbeho-

rend akoestisch onderzoek blijkt dat het geluidsniveau op de gevels van appartementen binnen fase 5 van het plangebied, vanwege het wegverkeer op de Sperwerlaan, hoger is dan de wettelijke voorkeurswaarde die genoemd is in de Wet geluidhinder. De Wet geluidhinder biedt de mogelijkheid om, onder voorwaarden, ontheffing te verlenen van deze voorkeurswaarde. Het college van burgemeester en wethouders wil voor het plan gebruik maken van deze mogelijkheid en heeft het ontwerp van het besluit hogere waarden opgesteld. De gemeente kan het bestemmingsplan pas vaststellen, nadat de ontheffing van de voorkeurswaarde is verleend.

Zienswijze

Op grond van de Wet geluidhinder kunnen belanghebbenden gedurende zes weken na deze publicatie zienswijzen tegen het ontwerpbesluit hogere waarden indienen. Bent u belanghebbende? Dan kunt u uw brief richten aan: College van burgemeester en wethouders van de gemeente De Bilt, p/a Omgevingsdienst regio Utrecht, Postbus 13101, 3507 LC Utrecht, onder duidelijke vermelding van uw naam, uw adres en zaaknummer Z-2018-58222.

Inzage van de stukken

Het ontwerp van het besluit hogere waarden met bijbehorende stukken ligt van

29 oktober 2020 tot en met 9 december 2020 ter inzage. U kunt de documenten tijdens de inzageperiode kosteloos inzien bij het informatiecentrum in het gemeentehuis aan de Soestdijkseweg Zuid 173 in Bilthoven. U kunt de stukken ook inzien via de website van de gemeente De Bilt.

Voor informatie kunt u terecht bij de Omgevingsdienst regio Utrecht, telefoon (088) 022 50 00.

Wet milieubeheer

Burgemeester en wethouders van de gemeente De Bilt maken, gelet op het bepaalde in de Wet milieubeheer en de Algemene wet bestuursrecht, bekend dat zij een verzoek tot het opleggen van maatwerkvoorschriften hebben ontvangen:

- Ontvangstdatum verzoek: 15 september 2020
  - Inrichting: Pijpers
  - Adres: Molenwiek e.o. in Maartensdijk
- Betreft: een lozing van het onttrokken

grondwater in verband met de aanleg van een nieuw riool

Ter inzage

Voor nadere inlichtingen kunt u zich wenden tot de afdeling Juridische zaken en Ver-

gunningverlening van de Omgevingsdienst regio Utrecht (telefoonnummer: 088 – 022 50 00). Het verzoek tot het opleggen van maatwerkvoorschriften ligt niet ter inzage en hier is geen bezwaar of beroep tegen mogelijk.

‘Ik brand een kaarsje
ter herinnering aan jou.’

Allerzielen | Den en Rust Maandag 2 november 19.00 uur

Door de huidige maatregelen is het helaas niet mogelijk om onze traditionele Allerzielenviering op Den en Rust door te laten gaan.

Online bijeenkomst

Toch willen we u graag een lichtpuntje bieden in deze tijd. Daarom organiseren we een bijeenkomst vanuit de aula van Den en Rust waarbij u van harte welkom bent via een livestreamverbinding. Tijdens een sfeervolle dienst wordt gesproken over verlies, troost en de toekomst. Dit alles wordt afgewisseld met live muziek.

Begraafplaats is na zonsondergang niet toegankelijk

Voorgaande jaren was het mogelijk om deze avond samen met elkaar een kaars te branden op de begraafplaats. Dit jaar is dat niet mogelijk in verband met de huidige maatregelen.

Aanmelden voor inlogcode:

Voor het ontvangen van de inlogcode voor de livestream van deze bijeenkomst stuurt u uw naam, e-mailadres en adresgegevens naar: info-denenrust@dela.org.

U ontvangt dan kosteloos de inlogcode om live mee te kijken.

Tap
DELA

idea
RegioCultuurCentrum

zoekt een **manager**
die verantwoordelijk is voor
de vestigingen **Bilthoven**
en **Maartensdijk**

Wij zijn Idea

Idea is een RegioCultuurCentrum met locaties in de gemeenten Zeist, Soest, De Bilt en Bunnik. Met zes bibliotheken, een kunstencentrum, een theater, een cultuurpunt, een kunsttuin en een volksuniversiteit staan wij midden in de maatschappij. Bij ons is iedereen welkom. We zijn dan ook de meest bezochte publieke instelling in ons werkgebied, laagdrempelig en gastvrij.

Jouw opdracht

De Manager Idea is verantwoordelijk voor de algehele dienstverlening, de uitvoer van het programma-aanbod en de dagelijkse leiding aan de teams in Bilthoven en Maartensdijk.

In de bibliotheken organiseren we diensten om burgers zelfredzamer te maken en betrokken te zijn in de omgeving. In Bilthoven werken wij in Het Lichtruim samen met onderwijs, kunstencentrum, theater, kinderopvang, CJG, Vluchtelingenwerk en Reinaerde.

Wij zijn trots op wie we zijn en wat we doen. We zijn ook sterk in beweging en worden meer en meer een netwerkorganisatie. Onze nieuwe Manager Idea heeft o.a. de opdracht de teams op een coachende en verbindende manier leiding te geven.

Voor meer informatie over het profiel en de arbeidsvoorwaarden, scan de qr-code

Interesse?

Je kunt tot en met 8 november 2020 solliciteren door je cv en motivatie te mailen naar hrrm@ideacultuur.nl, ter attentie van Judith van Wijck Jurriaanse, HR Adviseur. Heb je vragen: bel 06-24118619.

www.ideacultuur.nl

Begroting 2021

Jaarlijks stelt de gemeenteraad in november de nieuwe begroting vast. Dit is het financiële huishoudboekje van de gemeente. In de begroting staat welke keuzes het college voorstelt aan de gemeenteraad over het verdelen van het geld van de gemeente, dus wat komt er aan geld binnen en waar geven we het aan uit?

INKOMSTEN

De begroting in één oogopslag

UITGAVEN

Waar komen onze inkomsten vandaan?

Waar geven we het geld aan uit?

Sluitende begroting ondanks stijgende zorgkosten

De financiën van de gemeente zijn voor 2021 op orde. Dit ondanks de zorgen over de stijgende kosten in het sociale domein. Er zijn voor het derde jaar op rij maatregelen getroffen, binnen en buiten de zorg, om het tekort aan rijksmiddelen te kunnen opvangen. De gemeente De Bilt houdt met de gepresenteerde begroting de al jaren oplopende zorgkosten beheersbaar. Na een periode van stabilisatie stijgen de lasten voor inwoners met enkele procenten.

Beperkte lastenverhoging

De effecten van eerdere bezuinigingen zijn zichtbaar in de Programmabegroting 2021. De schuldenpositie is verbeterd en er zijn minder tegenvallers op andere beleidsterreinen. Maar een steviger financiële positie is niet het antwoord op de structureel stijgende zorgkosten. Veel gemeenten kampen met die tekorten. Het einde van de financiële draagkracht van de gemeente is in zicht, volgens wethouder financiën Dolf Smolenaers: 'Wanneer de gemeente het komende jaar opnieuw extra taken krijgt zonder voldoende geld, of tegenvallers vanuit het Rijk gepresenteerd krijgt, is de grens bereikt. Bij veel gemeenten is dat al zo. Maar ik ben blij dat we ons huishoudboekje voor dit jaar weer op orde hebben gekregen zonder dat inwoners daar al te veel aan hoeven bij te dragen.'

Moeilijke keuzes

'Tegelijk met de ophoging van het budget voor het sociaal domein zeggen we ook dat dit het plafond is. De kosten op dit terrein worden daarmee beheersbaar, want we kunnen geen geld vanuit andere beleidsterreinen als groenonderhoud of cultuur blijven overhevelen', stelt wethouder Wmo Anne Brommersma. 'Ons dilemma is, dat we geen kant op kunnen. We krijgen te weinig ruimte om de zorg op onze manier in te richten, bijvoorbeeld door het

abonnementstarief. Dat gaat gepaard met meer kosten voor de gemeente, maar er staan onvoldoende inkomsten tegenover. Ik vind het belangrijk, dat we met onze beperkte financiële middelen zorg kunnen blijven garanderen voor onze meest kwetsbare inwoners. Dat betekent, dat we moeilijke keuzes moeten maken.'

Beperkte stijging woonlasten

De afgelopen jaren is het gelukt om te bezuinigen zonder de rekening bij de inwoner te leggen. In het jaar 2020 had gemeente De Bilt zelfs de laagste lastenontwikkeling van de provincie. De gemeente De Bilt zat in 2020 iets onder het gemiddelde ozb-tarief van de regio. Het college stelt nu voor om een beperkte stijging van 3% door te voeren voor 2021. Dit komt bij een gemiddelde WOZ-waarde uit op een stijging van circa € 15 per huishouden per jaar.

Programmabegroting

In de Programmabegroting 2021 staat beschreven welke keuzes het college voorstelt aan de gemeenteraad over het toewijzen van middelen aan de diverse programma's en de daarmee samenhangende projecten en beleidsvelden. Per programma geeft de begroting antwoord op de vragen: Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? en Wat gaat dat kosten? Met de vaststelling van de Programmabegroting 2021 bepaalt de raad hoe de middelen definitief zullen worden verdeeld. Daarmee is de begroting kaderstellend voor de uitvoering van het beleid in 2021 en de jaren daarna.

Behandeling begroting

De gemeenteraad behandelt de Programmabegroting 2021 in een extra lange vergadering op 5 november aanstaande. Deze begint om 16.00 uur. Deze vergadering vindt digitaal plaats en is live te volgen via <https://debilt.raadsinformatie.nl>.

Begroting 2021

De fracties aan het woord

Op 5 november bespreekt de gemeenteraad van De Bilt de begroting 2021. De fracties van de politieke partijen gaan met elkaar in debat over de verdeling van de financiële middelen van de gemeente voor het komende jaar. In deze begrotingsspecial leest u wat de politieke partijen in de gemeenteraad van de begroting en het beleid vinden.

Bent u benieuwd naar het debat? De Begrotingsraad vindt plaats op **donderdag 5 november a.s. vanaf 16.00 uur**. U kunt de vergadering live volgen op <https://debilt.raadsinformatie.nl>.

Ruimte voor ondernemers

Met veel kunst- en vliegwerk heeft het college een programmabegroting opgesteld die aan de daaraan gestelde eisen en aan het financiële toekomstperspectief van de provincie voldoet. Daarbij moet in aanmerking worden genomen dat in de twee voorafgaande jaren al voor resp. 2,5 en 2,7 miljoen euro is bezuinigd. Thans stijgt het eigen vermogen, nemen de schulden af en stijgt de reserve met ca. 3 miljoen euro. Toch moeten wij ons niet rijk rekenen want de beschikbare "buffers" worden voor een belangrijk deel geborgd door de toegenomen WOZ-waarden. Dit vormt o.a. de verborgen belastingcapaciteit van de gemeente De Bilt. Het is positief dat het college weer kans heeft gezien om met zo min mogelijk nadelige maatschappelijke gevolgen te bezuinigen. Maar de rek is er uit!

Wat ook een blijvend punt van aandacht is, zijn de almaar stijgende kosten in het Sociaal Domein m.n. gevormd door de Wmo en de Jeugdwet. DNB en het CPB stellen dat er geen ruimte meer is voor extra uitgaven of lastenverlichting omdat de stijgende zorgkosten, door o.a. de toenemende vergrijzing en kwaliteitsverbeteringen in de zorg, alle andere uitgaven wegdrücken. Aan de inkomstenkant is deze ontwikkeling ook niet meer bij te houden; de zg. opende regelingen zetten in toenemende mate de solidariteit onder druk. Dat betekent dat het Rijk de gemeenten uiteindelijk in de zorgkosten zal moeten compenseren. Het college heeft hieromtrent een duidelijk signaal afgegeven.

Positief is dat op dit moment goed te zien is hoe het Bilthovense centrum eruit komt te zien. Dat moet in deze coronatijd een opsteker vormen voor als de situatie weer enigszins normaal wordt; dan kan er weer de nodige dynamiek ontstaan. De gemeente moet ondernemers in al haar verscheidenheid zoveel mogelijk tegemoet komen en geen onnodige barrières opwerpen. Dan kunnen zij hun vleugels uitslaan en daarmee ook de economie schragen, waardoor De Bilt weerbaarder wordt en haar autonome positie kan handhaven. Daarbij moet wel bedacht worden dat hierbij haar bekende veilige, groene en karakteristieke omgeving moet worden gewaarborgd.

Eén voor allen & Vijf voor twaalf

2020 is het jaar waarin alles anders loopt. Corona heeft ook De Bilt bereikt en haar greep op onze gemeenschap is stevig. Ieder van ons kent wel iemand die besmet is geraakt, ziek is geworden of is gestorven door corona. Juist NU hebben we elkaar nodig en moeten wij elkaar de hand reiken. Samen nemen wij de verantwoordelijkheid om hier uit te komen.

Het Rijk heeft zich enorm in de schulden gestoken om de economie draaiende te houden en de zorg op orde te krijgen. De rekening wordt in de toekomst gelegd, bij de generaties na ons.

Ons college zegt: "Wij zien het niet meer zitten als we niet meer geld krijgen". Wat een slappe houding! Dit college dient ook in onzekere tijden het roer in handen te nemen. Bovendien heeft de provincie ons op de vingers getikt. De Bilt moet realistisch begroten en niet gokken op extra steun van het Rijk.

De waardering voor mantelzorgers verdwijnt (!) juist nu we elkaar zo hard nodig hebben. Beter De Bilt wilde die dit jaar zelfs verhogen. En de OZB wordt verhoogd en dat is onnodig. Die stijgt vanzelf doordat huizen meer waard worden. Iedereen moet bijdragen vinden wij, niet alleen huiseigenaren.

De grootste (Beter De Bilt) en oudste (Bilts Belang) lokale partijen slaan de handen ineen en komen met een alternatief. Een alternatief dat de rekening niet bij u legt maar bij de organisatie en de peperdure samenwerkingen die we hebben. We willen het werkmodel van het sociaal domein na 5 jaar evalueren en scherpe analyses zien. Wij zijn ervan overtuigd dat het goedkoper kan. Minder overhead, meer geld naar de handen aan bed.

Tot slot, corona groeit in een omgeving waar veel mensen wonen, werken en reizen. Met veel fijnstof en verschralling van biodiversiteit tot gevolg. Corona dwingt ons om anders te denken over onze toekomst. Doe mee! info@beterdebilt.nl.

2021: een jaar vol uitdagingen!

Op 5 november is het weer zo ver: de raad beslist over de begroting voor 2021. B&W komen met een voorstel voor een sluitende begroting, een prestatie van formaat. Want net als bijna alle gemeenten kampt ook De Bilt met grote tekorten, vooral op het gebied van Wmo en jeugdzorg. De gemeenten krijgen veel te weinig geld van het Rijk en dat noodzaakt bijvoorbeeld tot lastenverzwaring. Die valt overigens mee in De Bilt: zo wordt de OZB met 3% verhoogd, veel minder dan in veel andere gemeenten.

De nieuwe begroting omvat ook bezuinigingen. Sommige doen weinig pijn, maar de voorgestelde bezuiniging op het minimale beleid is voor GroenLinks onaanvaardbaar. Er zijn in onze gemeente immers nogal wat ouderen met een goedgevulde portemonnee die nu huishoudelijke hulp krijgen voor maar € 19,50 per maand. Het kan echter niet zo zijn dat de prijs daarvoor betaald wordt door mensen met net iets meer dan het minimum inkomen.

GroenLinks wil verder dat inwoners die ondersteuning in het huishouden of een woningaanpassing het hardst nodig hebben en deze zelf niet kunnen betalen, die ook als eerste krijgen.

Het komend jaar vraagt ook om het doorhakken van knopen om te komen tot de zo noodzakelijke woningbouw. Mede dankzij GroenLinks gaan er op de Schapenweide zeker 200 woningen worden gebouwd en er zijn plannen in voorbereiding voor verschillende andere locaties. Wat ons betreft kan de bouw niet snel genoeg beginnen.

Tenslotte zullen we in 2021 echt stappen moeten zetten bij de opwekking van wind- en zonne-energie. Veel plannen roepen weerstand op maar GroenLinks vindt dat we de rug recht moeten houden. We ondervinden steeds meer de gevolgen van de klimaatcrisis. Daarom moet ook De Bilt haar steentje bijdragen bij de aanpak ervan om zo de aarde leefbaar te houden voor onze kinderen en kleinkinderen.

Een realistische begroting

Allereerst wil het CDA iedereen een hart onder de riem steken in dit bizarre coronajaar. Wij wensen allen veel kracht en sterkte in het vervolg van deze crisis en hopen dat snel een vaccin beschikbaar is en het normale leven weer zijn vervolg krijgt.

Het CDA is blij met de sluitende programmabegroting van 2021. Begin dit jaar noemde de provincie het financieel perspectief van onze gemeente zorgelijk. De Bilt moest hard werken om de begroting van 2021 en de meerjarenbegroting structureel en reëel dekkend te maken.

En we hadden al zoveel bezuinigd; 2,5 miljoen bij de begroting van 2019 en 2,7 miljoen bij de begroting van 2020! Tekorten in het sociale domein legden een enorme druk op de financiën. Belangrijk voor een dekkende begroting was het komen tot een beheersbaar tekort. De wijze waarop dit is gedaan, verdient respect. Taakstellingen zijn realistisch aangepast en het budgetplafond is verhoogd naar 16,1 mln euro. De nieuwe aanpak sociaal domein zorgt voor het uitvoeren van belangrijke taken zonder dat geld wordt aangewend vanuit andere domeinen.

Taken als veiligheid, wonen en verkeer blijven overeind. Onze gemeente zorgt dat andere sociale zaken niet onder druk komen te staan zoals arbeidsparticipatie en steun voor onze sport- en cultuurverenigingen. Voor mantelzorgers maakt het CDA zich hard. Ook is voldoende financiële ruimte gecreëerd om onzekerheden en risico's voor de toekomst op te kunnen vangen.

Het CDA wil verder werken aan een woningvoorraad die aansluit op de woningbehoefte en wil ook kleine kernen versterken! In 2021 wordt de actualisatie woonbeleid afgerond en kan de kogel door de kerk; uiterlijk 2022 weten we waar er substantieel gebouwd gaat worden in onze gemeente. Met name voor een kern als Maartensdijk is dit belangrijk!

De komende begrotingsbesprekingen worden in ieder geval weer belangrijk, inmiddels weet iedereen hoe uw raad soms kan debatteren. Wij zijn echter altijd dichtbij en komen op voor zorg en faciliteiten waarbij inzet van vrijwilligers van onschatbare waarde is. Samen met een gezond huishoudboekje en uitvoering van onze woonambitie blijven dat speerpunten voor het CDA.

Blijf gezond!

Tijd voor de kern!

De programmabegroting voor het jaar 2021 laat opnieuw zien dat er fors geld bij moet in het sociaal domein. Vanuit het Rijk moet daarom meer geld beschikbaar komen voor gemeenten die steeds meer taken moeten uitvoeren. De tekorten leiden tot keuzes waarvan de vraag is of die allemaal gevolgd moeten worden. De Bilt moet terug naar de kern. Wat de SGP-fractie betreft wordt daarbij de mens achter de maatregelen niet vergeten. Concreet leidt dat bijvoorbeeld tot de vraag of het goed is de mantelzorgwaardering te schrappen. Mantelzorgers nemen een belangrijke plaats in, in de samenleving. Mantelzorg verdient daarom veel waardering!

In plaats van het schrappen van de mantelzorgwaardering ziet de SGP liever dat een stap (verder) terug wordt gezet in de duurzaamheidsambities. Verder blijft de SGP voortdurend aandacht vragen voor participatie uit de samenleving bij de invulling van de energietransitie. Het baart de SGP-fractie zorgen dat veel lokale plannen op het gebied van duurzaamheid voortkomen uit landelijk opgelegde normen waarbij de inwoner niet is betrokken. Overigens wordt op allerlei manieren duidelijk dat experts vraagtekens zetten bij de manier waarop de huidige energietransitie wordt vormgegeven. Wat de SGP-fractie betreft moet De Bilt daarom niet voorop lopen bij het realiseren van zonnevelden en windmolens, maar moet bijvoorbeeld sterker ingezet worden op zon op dak. Daar is nog een wereld te winnen.

Een ander aangelegen punt voor de SGP is woningbouw. In de raadsvergadering van 25 juni jl. is gesproken over het participatieproces dat wordt gevolgd om de woningbouwopgave van de gemeente in te vullen. De raad stemde in met een amendement van de SGP tot een intensiever participatieniveau als een wijk daar om vraagt. Het participatieproces is nog niet opgestart. De SGP vindt dat er onvoldoende tempo wordt gemaakt bij het invullen van de woningbouwopgave. Kernen hebben echter wel woningen nodig om de leefbaarheid op peil te houden. Ook daarom dus: tijd voor de kern!

Tekort, op tekort, op tekort

De gemeente moet het grotendeels doen met de bijdrage van het Rijk, die niet afdoende is voor de oplopende kosten. Dit geldt voornamelijk voor de kosten die momenteel oplopen binnen het sociaal domein; die lopen uit de hand en de grip lijkt ver te zoeken. Ook bij de laatste Prinsjesdag is weer goed duidelijk gemaakt dat er geen structureel extra geld vrijkomt voor de gemeentekas. Bilts Belang wil de oplopende kosten van het sociaal domein niet afwentelen op de huizenbezitters door middel van belastingverhogingen en/of het verder uithollen van de andere gemeentelijke taken.

Bilts Belang wil reële keuzes gaan maken voor het komend jaar en uiteraard ook voor de jaren erop. Je kunt het geld maar één keer uitgeven.

Politiek is niet alleen de kunst van wat mogelijk is. Er zijn tijden dat het de kunst wordt om mogelijk te maken wat nodig is.

Door de ongewone omstandigheden veroorzaakt door COVID-19, hebben de oudste lokale partij en de grootste lokale partij besloten om samen te werken aan de begroting van 2021 om mogelijk te maken wat nodig is. Dit betekent wat ons betreft dat het coalitieakkoord dient te worden losgelaten en dat we terug moeten naar de basis. Kies eerst voor focus op de kerntaken. Stel prioriteiten. Welke gemeente willen we en kunnen we zijn?

Vanwege alle ontwikkelingen is voor het komende anderhalf jaar een raadsbrede aanpak nodig. Daarom zijn Bilts Belang en Beter de Bilt met gedeelde standpunten uit beide partijprogramma's tot een gezamenlijke visie gekomen met alternatieve voorstellen van maatregelen voor de begroting van 2021.

De gemeenteraad hoort graag uw mening

Wilt u reageren dan kunt u een bericht sturen aan gemeenteraad@debilt.nl. Uw bericht komt dan in de inbox van alle raads- en commissieleden van de gemeente De Bilt. U kunt de gemeenteraad ook een brief sturen. Stuur u de brief aan de raad per post naar het gemeentehuis of per e-mail via raadsgriffie@debilt.nl. Ook als u vragen heeft, kunt u contact opnemen met de raadsgriffie. U kunt tijdens kantooruren bellen naar 030-2289164 of e-mailen naar raadsgriffie@debilt.nl. Uw betrokkenheid wordt zeer gewaardeerd.

De Begroting 2021 en bijbehorende stukken vindt u op <https://debilt.raadsinformatie.nl>.

Het bedrog van De Bilt

Vorig jaar schreef Forza over het financiële en morele failliet van deze gemeente. 1600 mensen zeiden: 'Onze stem werd afgepakt en we voelen ons daardoor zeer onveilig.'

Dit jaar is het niet anders:

- Vinkenplein verprutst, te klein, te hoog en met lelijk transformatorhuisje
- Ambachtstraat wordt volgebouwd met industrie, terwijl woonstraat was afgesproken
- Er wordt met geld gesmeten voor inhuur extern personeel, maar de burger moet bezuinigen
- De Schapenweide wordt opgeofferd voor biochemische industrie, terwijl woningen nodig zijn
- Leyenseweg wordt volgebouwd met flatjes, waar bewoners laagbouw wensen

7 verdiepingen in Centrum Bilthoven?

Rond het station zijn nog 5 flats gepland tot 7 verdiepingen hoog, waardoor het nog drukker wordt. Dat is het definitieve einde van ons dorps karakter! Forza blijft strijden!

Windmolens van 240 meter?

Ook lijkt het college te hebben gekozen voor windmolens van maar liefst 240 meter hoog bij Maartensdijk, twee keer zo hoog als de dom van Utrecht! Zo ziet dat eruit: tinyurl.com/y33yc07m

Democratisch proces

De democratie in De Bilt verloopt slecht: online vergaderen, de voorzitter dreigt bij al te kritische geluiden raadsleden weg te sturen, beslissingen over onze dorpen worden op steeds grotere afstand genomen, zoals U10 (woningbouw, windmolens), U16 (energie), en Provincie (uitbreiding MSD). Inspraak blijkt een wassen neus: kijk eens op tinyurl.com/y6nqzcy of tinyurl.com/y5f52uy

MSD

De raad wil van de Ambachtstraat een woonstraat maken, maar het college heeft in 2016 en begin 2020 stiekem uitbreiding van vaccinproducent MSD vergund, zonder de raad te informeren. Het college gaf toe de raad niet te hebben geïnformeerd op verzoek van MSD: wie is hier eigenlijk de baas?

Forza noemt dat bedrog.

Het college beloofde daarna de raad om zijn mening te vragen, maar dat is in september schielijk ingetrokken. Waarom zijn GroenLinks, D66, VVD en CDA verliefd op biochemische industrie in woonwijken, terwijl we een grote woningnood hebben?

Wat zit daar toch achter?

Meer info of raadslid worden?

www.forzadebilt.nl

Verenigingen, belangrijker dan ooit!

D66 De Bilt heeft in juni met succes gepleit voor het voorkomen van een bezuinigingsslag bij de vele verenigingen die onze gemeente rijk is. We zijn blij dat onze verenigingen niet te maken krijgen met het wegvallen van subsidies omdat ze hun doelstellingen dit jaar niet kunnen halen. De afgelopen maanden hebben vele vrijwilligers extra hard moeten werken om hun club zo goed mogelijk te laten draaien. We zijn trots dat zoveel mensen zich vrijwillig inzetten voor onze samenleving, veelal naast een betaalde baan.

Een punt van aandacht voor ons is de bestrijding van laaggeletterdheid. We zien hierbij een belangrijke rol weggelegd voor de bibliotheek. Daar gebeuren veel mooie dingen, in samenwerking met vele partners zoals Steunpunt Vluchtelingen, Kunstenhuis, onderwijs, consultatiebureau en vele anderen. We pleiten voor versterking van de bibliotheek, zodat nog meer mensen bereikt kunnen worden.

Tot onze schrik worden we geconfronteerd met een bezuiniging in het armoedebeleid van € 25.000, waarbij de financieel zwaksten van onze samenleving weer een klap moeten opvangen. Dat moet toch anders kunnen? Een ingewikkeld dilemma omdat we de begroting sluitend willen houden. Zomaar een bezuiniging schrappen zonder plaatsvervanger voelt als een ongedekte cheque. En dat willen we absoluut niet. D66 heeft duurzame financiën hoog op de prioriteitenlijst staan, met het oog op de volgende generatie.

Tot slot ons speerpunt wonen. We zijn blij met het onlangs behaalde resultaat dat elk woningbouwproject 30% sociale (huur)woningen en 10%, maar liever nog 20%, middenhuur woningen moet bevatten. Daarnaast richten we graag de aandacht op experimenten tussen langer thuis wonen en het verpleeghuis in. Een mooi voorbeeld hiervan is de Knarrenhof, waarvan de initiatiefnemers al op digitaal fractiebezoek zijn geweest. Wilt u ook een keer op bezoek bij onze fractie? Aanmelden kan via fractie@d66debilt.nl

Penny wise, pound foolish?

Oftewel het kind met het badwater weggooiën... In de ogen van PvdA De Bilt is dat wat er gebeurt als we de begroting van het college klakkeloos overnemen. Als we niet uitkijken, bezuinigen we de samenleving kapot. PvdA De Bilt zal hiertegen bij de begrotingsbehandeling in verzet gaan. Ook willen we meer maatregelen tegen de gevolgen van corona. Op sociaal en economisch gebied moeten we als gemeente echt aan de slag voor onze inwoners!

Wat is er aan de hand?

In de begroting van 2021 zien we grote bezuinigingen die noodzakelijk zijn omdat het Rijk te weinig betaalt voor Jeugdzorg en Wmo. In de ogen van de PvdA moet Den Haag gewoon gaan betalen voor Jeugdzorg en Wmo, een kans die groter wordt als er na de verkiezingen een progressiever kabinet komt. Het college wacht dit echter niet af en bezuinigt veel teveel ten koste van onze (kwetsbare) inwoners. Als we niet uitkijken maken we de sociale structuur in onze gemeente kapot.

Wat gaan we niet kapot bezuinigen?

PvdA De Bilt wil de volgende bezuinigingen stoppen:

- We bezuinigen niet op armoedebeleid	(€ 25.000,-)
- We houden mantelzorgwaardeering in stand	(€ 20.000,-)
- Er blijft budget voor straatfeesten	(€ 10.000,-)
- We korten niet verder op subsidies	(€ 25.000,-)
- We korten niet op toegankelijkheid en duurzaamheid	(€ 20.000,-)

PvdA De Bilt staat voor een inclusieve samenleving, iedereen kan en mag meedoen. Bovenstaande bezuinigingen schaden onze inclusieve samenleving. Financiële dekking om deze zaken in stand te houden is, gezien het overschot, niet nodig. Dit is vanaf 2022 immers tussen de 6 ton en 1,2 miljoen euro per jaar! Mocht dekking wel noodzakelijk zijn voor 2021, dan verhogen we de onroerende zaakbelasting eenmalig. Hierdoor betalen rijkere inwoners meer. Dit geheel volgens de PvdA principes; eerlijk delen en last naar schouders!

Blijvende steun voor onze inwoners

2020: het jaar dat bij iedereen in het geheugen gegrift zal zijn. Het jaar waarin de landelijke coalitiepartijen ineens wel geld wilden uitgeven, na decennia van bezuinigen. Veel van dat geld is nuttig besteed. Soms minder nuttig of op de verkeerde manier. Maar laten we eerlijk zijn, het steunen van het MKB en ZZP'ers vinden wij een goede zaak. Het steunen van multinationals een stuk minder.

Wie ook geld nodig hebben, zijn de Nederlandse gemeenten, die dankzij het Rijk met regelgeving en met extra taken zijn opgescheept. De extra taken hangen de meeste gemeenten nu als een molensteen om de nek. Dankzij een rigide wetten- en regelstelsel is er voor de gemeente geen ruimte om echte keuzes te maken. Keuzes die zij door geldgebrek eigenlijk wel zouden moeten kunnen maken.

Het coronavirus heeft de zaken nog scherper gesteld dan ze al waren, de gemeenten hebben extra geld moeten uitgeven om hun inwoners te helpen gezond te blijven. Voorlichting kost geld. Geen toeristen betekent minder inkomsten. Meer mensen in de bijstand betekent meer uitgaven. Uitgaven die maar in beperkte mate door het Rijk gedekt gaan worden.

Gemeenten kunnen ook niet, zoals het Rijk, maar onbeperkt lenen. Hierdoor komen ze verder in de knel. De keuzes die de coalitiepartijen hier maken, zijn in elk geval niet de onze. De SP laat onze inwoners niet de rekening betalen voor corona. Wij blijven ze steunen daar waar wij kunnen. Zeker hen die niet thuis konden werken en elke dag gewoon naar hun werk gingen.

Maar het is ook het jaar waarin wij lieten zien dat het wel anders kan, we kunnen wel thuiswerken, we hoeven onze auto's niet overal voor te gebruiken. We kunnen het dus wel, dat geeft ons moed.

Het kan beter, eerlijker. Juist nu.

Omzien naar elkaar!

Juist in deze coronatijd ervaart de gehele samenleving het belang van het oprecht naar elkaar omzien. Voor veel mensen een ongekende periode van angst, onzekerheid en noodzakelijke persoonlijke belemmeringen. De ChristenUnie meent dat door oprecht om te zien naar elkaar, de maatschappij het beste als samenhangende eenheid uit deze crisis zal komen. Dit betekent voor de ChristenUnie in 2021 onder meer:

De relatie tussen gemeente en burgers moet flink verbeterd worden. Het afgelopen jaar zijn burgers te vaak niet goed gehoord of betrokken bij beleidsontwikkelingen. De komende jaren staan wij voor moeilijke keuzes, zoals de woningbouwopgave, de vormen van duurzame energie en de doorontwikkeling van het sociaal domein. Dit kan de gemeente alleen maar tot een goed einde brengen in een uitstekende samenwerking met en participatie door alle betrokkenen en belanghebbenden in de Biltse samenleving!

De toekomst na corona wordt voor ons allen een nog grotere maatschappelijke opgave. Vinden van andere manieren van invulling geven aan ontmoeting, ontspanning en recreatie. Aanpassing door midden- en kleinbedrijf, winkels en de zzp-branche aan ander aankoopgedrag van de samenleving. Ontwikkelen van nieuwe lesmethodes in het onderwijs. Er voor zorgen dat je thuis gewoon je privé (gezins)leven kan blijven leiden ondanks het flink toegenomen thuiswerken. De gemeente dient het huidige crisismanagement om te bouwen naar een basis voor een brede maatschappelijke visie op de Biltse toekomst na corona.

Bewaren van de samenhang van de maatschappij is in deze coronacrisis essentieel. Ook in de begroting moet dit tot uiting komen. Daarom willen wij de budgetten voor buurtactiviteiten en voor mantelzorg handhaven. Ook willen wij de 130% grens voor eigen bijdrage Wmo-voorzieningen in stand houden. En wij zijn tegen maximalisatie van 2 uur op huishoudelijke hulp. Wel zijn wij voorstander van verhoging van legestarieven, als de financieel minder draagkrachtigen daarbij ontzien worden.

Inwoners nu echt centraal

Het sociaal domein beleid verdient een sociaal beleid. Waarbij we zoveel mogelijk bij de basis blijven. Mensen willen eigen regie, hun eigen netwerk inzetten. Als we het gaan 'organiseren' of overheden zich gaan bemoeien met de sociale aspecten, dan gaat het mis. De sociale cohesie is van groot belang in de buurten, wijken en dorpen. Het afgelopen jaar en in de begroting 2021 is een afbrokkeling te zien van het sociaal beleid. Er is teveel ingegrepen in sociale projecten door voor stenen te kiezen boven mensen, zoals bij de Oude Theresiaschool. Bij een 'nieuwe Biltse aanpak' van jeugdzorg en Wmo gaat het met name over financiële sturing, niet over wat mensen nodig hebben. Vaak komt dat best overeen: mensen hebben vaker geen uithuisplaatsing van een kind nodig dan wel. Minder uithuisplaatsingen geeft een flinke besparing van de kosten op korte en op lange termijn.

Nee, nog steeds staan niet de inwoners centraal. De mensen die mantelzorger zijn, dreigen hun mantelzorgwaardeering kwijt te raken. Nog meer kilte in de Biltse maatschappij. Mensen die huishoudelijke hulp nodig hebben, krijgen het niet. Veel mensen voelen zich niet goed gehoord.

Laten we het over warmte hebben, de warmte- en de energietransitie. Hoewel verschillende fracties erop hebben aangedrongen eerder inwoners te betrekken, is dat pas in de laatste instantie gebeurd; bij inlevering van de rapporten over de Regionale Energiestrategie. Nu mogen de inwoners bij wijze van spreken in een uurtje aangeven waar windmolens en zonnevelden moeten komen. Mensen moeten door de gemeente veel eerder en beter betrokken worden bij zulke belangrijke beslissingen. Samen met andere fracties wil Fractie Brouwer inwoners beter betrekken bij de keuzes die we als gemeente moeten maken.

En ja, waar ik warm van word, is samenwerking met andere fracties, zeker binnen ons Lokaal Sociaal Verbond (Fractie Brouwer, ChristenUnie, PvdA, SP).

Verlengsnoeren en opladers zijn vaak de boosdoeners

Woningbranden komen gelukkig minder voor dan vroeger. Veel mensen hebben rookmelders in huis. Zo ook onlangs bij een zolderbrand in Bilthoven. De brand werd snel gedetecteerd en 5,5 minuut later stond de bluswagen van de brandweer voor de deur, 6 minuten later gevolgd door een redvoertuig voorzien van een 27 meter lange ladder.

Bevelvoerder ter plaatse Ron Schoenmaker werkt al veertig jaar bij de brandweer, als beroepskracht maar ook als vrijwilliger bij de brandweerpost Bilthoven: 'De schade door de brand was aanzienlijk maar had veel groter kunnen zijn', geeft hij aan. 'Gelukkig waren de bewoners thuis toen de brand uitbrak en hebben ze de rookmelder gehoord'.

Oververhit

Vaak is oververhitte elektronica de boosdoener bij een brand. In dit geval werden verlengsnoeren en opladers op het bed te warm waardoor het matras in brand vloog. Schoenmaker, die ook in de brandpreventie werkt, kan niet genoeg benadrukken hoe belangrijk het is om kwalitatief goede spullen te gebruiken als het om elektronica gaat: originele opladers, die bij een telefoon of tablet horen, verlengsnoeren en rookmelders met een keurmerk. 'Rookmelders hang je in de eerste plaats op in de 'verkeerswegen', zoals wij dat noemen, dat wil zeggen: de gangen, de vluchtwegen dus. En daarnaast liefst ook in de woonkamer en de slaapkamers'.

Wasmand

Bij een brand gaat de brandweer liefst omzichtig te werk. In dit geval werd een smeulende laptop in de wasmand gegooid en naar beneden vervoerd om buiten afgeblust te worden. 'We proberen zo weinig mogelijk water te gebruiken', zegt Schoenmaker. 'Ach-

teraf kregen we een compliment van Salvage, het bedrijf dat alles rondom een brand regelt voor de verzekeringsmaatschappijen, omdat we de schade beperkt hebben weten te houden tot die ene zolderkamer'.

De brandweer probeert altijd zo rustig mogelijk op te treden en die rust ook over te dragen op de bewoners. 'Zodra een brand geblust is en metingen aantonen dat er geen sprake meer is van gevaarlijke stoffen, nemen we ze mee naar de plek waar de brand ontstond om uitleg te geven over wat er gebeurd is'.

Buurman

Over de twee buurmannen, die poolshoogte gingen nemen op de zolderverdieping voordat de brandweer arriveerde, frons Ron Schoenmaker zijn wenkbrauwen: 'Het is echt levensgevaarlijk om zonder beschermende kleding naar boven te gaan. Als er sprake is van een onvolledige verbranding ontstaat er veel rookgas. Als je in zo'n situatie de deur naar het vertrek open doet, komt er zuurstof binnen en kan de brand met explosieve kracht opblazen. Dat is echt levensgevaarlijk. Zelfs de politie mag bij een brand niet naar binnen'.

Meer informatie staat op www.brandweer.nl/brandveiligheid. App je vragen over brandveiligheid naar de brandveiligheidsexperts: 06 12958599. Of neem contact op via T 088 878 1000 of e-mail voorlichting@vru.nl.

Ron Schoenmaker werkt al 40 jaar bij de brandweer.

FLITSPEILING

BUITEN SPELEN VOOR JONG EN OUD

In de gemeente De Bilt vinden we het belangrijk, dat er ruimte is voor jong en oud om buiten te spelen, te bewegen, te ontspannen en elkaar te ontmoeten. Omdat spelen onmisbaar is tijdens het opgroeien, sporten de basis is voor een gezonde levensstijl en ontmoeten de basis is voor samen leven in uw eigen leefomgeving. Inwoners, scholen, organisaties, ondernemers en gemeente zijn met elkaar in gesprek over de manier waarop we dat in de komende jaren invullen. Zo komen er bijvoorbeeld wijkoverstijgende speelplekken. Wilt u meedenken over de locaties voor deze speelplekken? Vul dan de online flitspeiling in.

'Wijkoverstijgende' speelplekken

Bewoners, van jong tot oud, uit de omliggende buurten, wijken en dorpen kunnen gebruik maken van een wijkoverstijgende speelplek. Afspraak is dat er verspreid over de gemeente De Bilt vier van deze speelplekken komen. Twee in Bilthoven, één in De Bilt en één in Maartensdijk. Op deze plekken zijn straks sport- en spelmogelijkheden, toestellen en natuurlijke materialen om te spelen en te bewegen. En er is ruimte voor ontspanning en ontmoeting. Je kunt bijvoorbeeld in je eentje of samen met anderen ergens op een rustig plekje gaan zitten. Op twee van deze vier locaties gaan we beweegroutes realiseren. Lekker rekken, strekken, oefenen met armen en schouders, snelwandelen en traplopen.

Online flitspeiling

Zoals afgesproken maken we samen met inwoners, ondernemers en organisaties een keuze voor vier locaties, verdeeld over de gemeente (twee in Bilthoven, één in De Bilt en één in Maartensdijk). Er is al eerder een aantal mogelijke locaties genoemd. Die hebben we opgenomen in de flitspeiling. Graag willen we van u weten aan welke locaties u denkt. Daarom vragen we u deel te nemen aan een online flitspeiling.

**Kijk op www.debilt.nl/buitenspelen.
Deelnemen kan tot 23 november 2020.**

Van traditionele naar natuurspeelplekken

In de gemeente De Bilt zijn er veel leuke, traditionele speelplekken waar kinderen kunnen spelen op allerlei sport- en speeltoestellen. Ook zijn er kleinere speelplekjes waar bijvoorbeeld alleen een wipkip of een schommel staat. Over deze plekjes is niet iedereen tevreden. Kinderen zeggen bijvoorbeeld dat ze buitenspelen nog leuker vinden wanneer er meer spannende, avontuurlijke speelplekken zijn. Daarom willen we samen met u een aantal van deze bestaande kleinere plekken verbeteren en veranderen in natuurspeelplekken. Samen met bewoners kunnen we toestellen weghalen en de plek eenvoudig op een natuurlijke manier inrichten. Denk bijvoorbeeld aan een boomstam, een tuintje of ravotgroen.

Cofinanciering

Is er zo'n traditionele, kleinere speelplek bij u in de buurt die eigenlijk niet meer in gebruik is? En bent u benieuwd naar de regeling 'informele speelruimte' en de spelregels? Of misschien heeft u al een goed idee! **Laat het ons weten via buitenspelen@debilt.nl**. Dan kijken we samen met u of het mogelijk is het plan samen te realiseren en te financieren. Voor de regeling 'Informele speelruimte' stelt de gemeente jaarlijks een maximumbedrag beschikbaar als cofinanciering.

Geef uw mening!

Bent u agrarisch ondernemer in Noorderpark en heeft u te maken met het Ganzenbeleid?

Wij zijn op zoek naar uw mening over de aanpak en uitvoering van de maatregel. De verzamelde meningen bieden wij de provincie aan, samen met een advies over toepassing van het Ganzenbeleid in de toekomst.

Uit onze gesprekken in het gebied bleek dat het ganzenopvangbeleid impact heeft op uw bedrijfsvoering, wij willen hier graag beter zicht op krijgen. Als onafhankelijke adviseur van de provincie, staan wij voor een gebiedsgerichte aanpak. Hoe ervaart u het ganzenopvangbeleid? Wat gaat er goed? Wat kan er beter? U kunt ons daarbij helpen.

Meedoen of meer weten?

Neem contact met ons op via: info@utrecht-west.com

Uiterste inleverdatum: zaterdag 7 november

De Biltse Blonde d' Aquitaine

Eerlijk vlees knalt niet per kilo!

- Blonde d' Aquitaine.
- 2 sterren Beter Leven!
- Topkwaliteit rundvlees!
- Lekker en Lokaal.

**VLEES
TE KOOP**

KIJK SNEL OP: WWW.VLEESVEEHOUDERIJ-BAELDE.NL

Vijfduizend euro voor vluchtelingen op Lesbos

door Rob Klaassen

Dinsdag 8 september werd Europa opgeschrikt doordat vluchtelingenkamp Moria op het Griekse eiland Lesbos in vlammen opging. 13.000 vluchtelingen werden daardoor op slag dakloos. Dit vond plaats in een kamp dat was berekend op maximaal 2500 mensen.

Deze brand schokte de wereld. Plotseling kwamen er allerlei acties van de grond om iets van het leed van deze vluchtelingen te verzachten. Zo nam de Groenekanse basisschool 'De Nijepoort' het initiatief om een sponsorloop te organiseren. Maandag 26 oktober werd de opbrengst van deze sponsorloop overhandigd aan stichting 'Because we Carry'.

Ontstaan

Van Jaap Klerk, leerling van groep 8, was het idee afkomstig om als school iets te gaan organiseren voor de vluchtelingen op Lesbos. Jaap vond de brand verschrikkelijk, waarbij hij zich afvroeg hoe de kinderen daar hun dag nog zouden kunnen doorkomen. Zijn plan was er in eerste instantie op gericht om voor de kinderen daar iets te maken, waarmee ze op een ontspannen manier bezig zouden kunnen zijn. Hij wilde daarvoor samen met de leerlingen van De Nijepoort een mooi kleur- en doeboek gaan maken. Dit boek zou dan vervolgens moeten worden gedrukt om het daarna met potloden en gum naar Lesbos te sturen. Op deze manier zouden de kinderen daar dan wat leukers om handen hebben. Om dit allemaal financieel

rond te krijgen zou aan de ouders en andere belangstellenden geld worden gevraagd. Samen met directeur Marjan van Grieken had Jaap ook bedacht om een sponsorloop in Groenekan te gaan organiseren om zo nog wat extra geld bij elkaar te krijgen. Vervolgens heeft hij zijn plannen gemaaild naar de stichting 'Because we Carry' en hen gevraagd wat zij van de plannen vonden.

'Because we Carry'

'Because we Carry' is een stichting, die 2015 is opgericht. Drie Amsterdamse vrouwen richtten deze organisatie op, omdat zij niet langer machteloos wilden toezien hoe gezinnen van vluchtelingen terecht kwamen in kampen en zich daar onder erbarmelijke omstandigheden moesten zien te redden. Hun eerste actie bestond uit een bezoek aan Lesbos waarbij zij 1000 babydragers meenamen. Thans is de organisatie zo uitgebreid, dat zij in staat is om iedere week een nieuw fris team richting Lesbos te laten gaan om daar te helpen. Op deze manier wordt geprobeerd het verblijf van deze mensen, die op de vlucht zijn, iets dragelijker te maken.

Sponsorloop

De reactie van 'Because we Carry' was dat ze heel blij zijn met het initiatief. Ze zouden graag geld ontvangen dat zij dan nuttig zouden kunnen besteden in Lesbos. Op woensdag 7 oktober werd de sponsorloop op de Versteeglaan georganiseerd. Er is door leerlingen die dag, ondanks het wat regenachtige weer en winderige weer, flink gelopen. Eerst door de groepen 1 en 2, daarna door de groepen 3, 4 en 5. In het verslag staat hierover: 'Nou die gingen er na het startschot ook meteen snel van door. Toen de mededeling kwam dat het de laatste ronde was, waren ze toch een beetje teleurgesteld'. Als laatste groep ging de bovenbouw van start. Die groep moest volledig in de regen lopen: 'maar dat mocht de pret niet drukken. Super veel kruisjes konden worden gezet, dus het wordt pinnen voor vaders en moeders'.

Eindresultaat.

Maandag 26 oktober, is het geld via een telecommunicatieverbinding overhandigd aan de stichting 'Because we Carry'. Jaap Klerk overhandigde het geld namens alle leerlingen. Iedereen verdient een pluim, omdat er het fantastische bedrag van 5.000 euro bij elkaar is gelopen. Een ongelooflijk bedrag.

Leerlingen van De Nijepoort zijn bezig met hun sponsorloop.

Siavash voelt zich thuis in Nederland

Siavash vluchtte 6 jaar geleden, op 19 jarige leeftijd, uit Iran. Hij voelde zich bedreigd door de beperking van vrije meningsuiting. Het feit dat zijn familie christen is, versterkte dat gevoel. Zijn moeder en zus waren al eerder gevlucht.

Siavash woont nu drie-en-een-half jaar in De Bilt en dat bevalt hem heel goed. De inrichting van zijn woning is mede mogelijk gemaakt door financiële steun van het Steunfonds Vluchtelingen De Bilt.

Piano

Siavash heeft hier voldoende sociale contacten met Iraniërs, maar zeker ook met Nederlanders. Om verder te kunnen studeren heeft hij in een jaar de schakelklas voor 5 en 6 VWO gedaan. Ook hierin werd

hij financieel ondersteund door het Steunfonds. Siavash studeert nu HBO verpleegkunde en zegt dat dat helemaal bij hem past. Naast zijn studie werkt hij in verpleeghuizen, waar een tekort is aan personeel. Daarmee wil hij in deze tijd wat terugdoen voor de maatschappij, die hem zo goed heeft opgevangen. Via een uitzendbureau wordt hij daar geplaatst waar behoefte is aan extra handen aan het bed. Siavash speelt graag piano. In Iran kreeg hij al vanaf zijn 8ste jaar les. Hij treedt

regelmatig op in kleine zalen, zoals de Woudkapel in Bilthoven.

Steunfonds

Siavash is een voorbeeld van een statushouder die zich in Nederland helemaal op zijn gemak voelt en zijn kansen voor persoonlijke- en professionele ontwikkeling met beide handen heeft aangegrepen. Het Steunfonds heeft hem daarbij bijgestaan. Zie www.steunfondsvluchtelingendebilt.nl

(Frans Poot)

Overhandiging van de opbrengst van de sponsorloop aan de stichting 'Because we Carry'.

AED voor wijk Park Arenberg in De Bilt

Hoeveel tijd heb je als er gereanimeerd moet worden? Om te overleven, maar ook om eventuele gevolgtelsel te beperken moet zo snel mogelijk worden begonnen met reanimatie. De reanimatie is van levensbelang om de tijd te overbruggen tot de AED zijn werk kan doen.

Een AED is een hartschokapparaat dat metingen op het slachtoffer kan verrichten en een stroomstoot kan geven om te proberen het hart weer op gang te brengen. Daarnaast helpt het de burgerhulpverleners zoals van HartslagNu zo effectief mogelijk te reanimeren totdat de professionele hulpverlener aanwezig is.

Een dicht netwerk van AED's is cruciaal om snel te kunnen handelen. De Stichting Hartslag De Bilt zag in de Michaelkerk aan de Kerklaan 31 in De Bilt een ideale plek voor een AED om het netwerk van de bestaande apparaten te vergroten. De AED is dag en nacht beschikbaar en is aangemeld bij HartslagNu.

Sinds kort hangt er een AED bij de Michaelkerk.

Financiën

Een financiële donatie of een donatie in natura door buurtbewoners, zoals de Michaelschool (Kerklaan 33), Scouting Ben Labre (Kerklaan 33a) en de Katholieke Michael-Laurens geloofsgemeenschap (Kerklaan 31) hebben het mogelijk gemaakt dat het project is voltooid. (Stephan Kapma)

Amethistzwam

Deze fraaie (paarse) paddenstoel, gespot op Beerschoten is een Amethistzwam. (foto Ria van Zwol)

Statushouder Siavash voelt zich in De Bilt helemaal thuis en is succesvol in meerdere opzichten.

Goede samenwerking

Er was sprake van een fijne samenwerking door Idea Bibliotheek Bilthoven, Stichting Biltseerlijk en Kinderboerderij De Schaapskooi in de week van de duurzaamheid. Helaas konden veel evenementen niet plaatsvinden door de coronamaatregelen; deze activiteit kon gelukkig wel doorgang vinden.

Kinderboerderij De Schaapskooi verzorgde een informatieve stand in de bibliotheek waar o.a. kruiden geroken, gevoeld en geproefd konden worden. En hoe zwaar waren de pompoenen in de stand? Ahmad wist hoe zwaar de kleinste pompoen was en mag een gratis feestje geven in het theehuisje.

Plukdoolhof

Op donderdag 15 oktober was er in de bibliotheek een presentatie over het plukdoolhof op het terrein van kinderboerderij De Schaapskooi door Joanne Ronhaar van Biltseerlijk. Het plukdoolhof is een goed voorbeeld van duurzame voedselproductie en tegelijkertijd een leuke attractie voor kinderen. Het is de meest recente aanvulling op de voorzieningen van de kinderboerderij, die naast veel dieren ook een groentetuin heeft. Na de presentatie in de bibliotheek wandelde de groep naar de kinderboerderij, waar iedereen rondkeek, luisterde naar het verhaal van Tom de Vries over bodemdieren en in het zonnetje genoot van koffie, thee en cakejes met appel uit Het Plukdoolhof, gemaakt door de medewerkers van Reinaerde Het Lichtruim. (Geetje van Dijk)

Het gewicht van de grootste pompoen (18,8 kg) werd geraden door Mw. Henny Zandbergen en haar kleinkinderen.

Spannend theaterspel op basisschool De Kievit

Op vrijdag 16 oktober maakten de leerlingen van obs-basisschool De Kievit in Maartensdijk een spannend avontuur mee tijdens de interactieve muziekbeleving De Vulkaan van het muzikantencollectief Raw Resonance.

De Vulkaan is een interactieve voorstelling waarbij de kinderen muzikant én acteur zijn. Samen met professionele muzikanten wordt er gezongen, bewogen, geacteerd en gespeeld op verschillende instrumenten. In het verhaal wordt de aarde bewoond door drie natuurvolken die niets van elkaars bestaan afweten. Het lot brengt hen samen op een vulkanisch eiland en ze komen voor grote uitdagingen te staan...

Workshops

Voorafgaand aan de voorstelling kregen alle klassen een inspirerende muziekworkshop van de vakdocenten van Raw Resonance. Vervolgens kregen de leerkrachten een inleidend lesprogramma met bijbehorende video's voor in de klas. Zo werd iedere groep klaargestoomd tot één van de drie natuurvolken uit het verhaal. In de voorstelling kwamen zij steeds tegenover elkaar te staan in een grote cirkel met in het midden een sluimerende vulkaan.

Leerlingen uit groep 1-2 van basisschool De Kievit in een spannend theaterspel met docent Jeroen Hensels van Raw Resonance.

Subsidie

Dit project is een samenwerking tussen het KunstenHuis en Raw Resonance. Het project heeft kunnen plaatsvinden door de subsidie Cultuureducatie Met Kwaliteit. Deze subsidie bevordert de samenwerking tussen scholen en culturele instellingen

en stimuleert leerlingen hun creatieve denkvermogen en artistieke expressie in te zetten.

De Groen van Prinstererschool en de Van Dijckschool krijgen het huidige schooljaar ook een CMK-project. (Jessica Holtzer)

FC De Bilt bekert verder

Op dezelfde avond waarop in de een persconferentie werd aangekondigd dat de coronamaatregelen flink werden aangescherpt, speelde FC De Bilt een bekerwedstrijd in en tegen sv Houten. De wedstrijd vond plaats in Houten en publiek

was niet welkom. De wedstrijd kon wel via een live-stream gevolgd worden.

FC De Bilt bekert door een 0-2 overwinning door, maar wanneer het amateurvoetbal weer wordt op-

gepakt, is onzeker. Voorlopig gelden de maatregelen tot 11 november. Als wedstrijden dan weer zijn toegestaan kan de thuiswedstrijd tegen WNC op 14 november misschien plaatsvinden.

Het meisje met de vlag

Kinderen spreken recht uit het hart, vrij van conventies en angst om het verkeerde te zeggen. Naïef soms, ze moeten bijna alles nog leren, maar altijd recht vanuit het hart met een liefdevolle, en voorwereldse wijsheid en liefde. Een prachtig idee dus van de Stichting Razem, om meer dan 100 tekeningen te verzamelen van kinderen uit De Bilt, Mieścisko en Coesfeld, allemaal met als vraag: Wat betekent vrijheid voor jou?

Afgelopen vrijdag werd deze tentoonstelling, die na november vertrekt naar de andere twee partnersteden van onze gemeente, geopend in de bibliotheek in Bilthoven, ingeleid door beeldend kunstenaar Mascha Teune: 'Hoe verschillend de uitdrukkingvormen binnen de tekeningen ook zijn, er zijn uiteindelijk meerdere overeenkomsten, zodat de getekende beelden universeel worden maar door de persoonlijke ervaring verschillend beleefd kunnen worden.'

Zij nam als voorbeeld een prachtige Poolse tekening van een meisje met een vlag, die dapperheid, onverzettelijkheid en overlevingskracht uitbeeldt.

Opvallend was de verscheidenheid aan stijlen van de 12-jarige kinderen: de Duitse inzendingen waren allen in zwart potlood, de Nederlandse vrijwel allemaal getekend met kleurrijker, maar ook afstandelijker viltstift, de Poolse zonder uitzondering met het gevoeliger potlood. Ook inhoudelijk lijken de Poolse kinderen wat meer fijnbesnaard en zelfs teder: waar de andere kinderen soms de liefde voor hun Playstation en andere spelletjes verbeelden, tekenen de Poolse kinderen vaak over het geluk van de natuur, de vrijheid van de vogel of de geborgenheid van hun familie. Het meisje met de vlag ging hun voor als lichtend voorbeeld. (Peter Schlamilch)

Het Poolse meisje met de vlag. 'Pamiętajmy' betekent: 'vergeet het niet'.

Tennis voor mindervaliden

In samenwerking met Buurtsportcoach Mens De Bilt maakt Helios het mogelijk dat mindervaliden of mensen met een fysieke beperking lekker buiten kunnen tennissen. Het clubhuis en de banen zijn rolstoeltoegankelijk. En ook tennissen is mogelijk.

Wie hiervoor geïnteresseerd is kan kennis komen maken met Helios; zo'n eerste kennismaking is gratis en er is altijd iemand met wie je kunt tennissen; kijk op de website van Helios: www.helios-bilthoven.nl.

Corona

In verband met Corona is het clubhuis op dit moment gesloten, maar tennissen mag nog steeds. Meer informatie levert ook Maikel Rijdes, de buurtsportcoach van Mens De Bilt via m.rijdes@mensdebilt.nl.

(Han Lucas Luijckx)

Rolstoeltennis behoort tot de mogelijkheden bij Helios.

Team Natuurlijk! Maartensdijk zet zich in voor vergroening

door Henk van de Bunt

Rotondes, voor sommigen een last, voor anderen een lust. In het laatste geval als het om rotondes gaat die op een mooie manier ‘aangekleed’ zijn. Rotondes die liggen te pronken met struiken en planten in allerlei soorten, maten, kleuren en vormen. Een lust voor het oog. Volgens Natuurlijk! Maartensdijk een schril contrast met de huidige rotonde bij ‘de ingang’ van Maartensdijk.

Team Natuurlijk! Maartensdijk is een werkgroep die zich bezig houdt met de biodiversiteit in en om Maartensdijk. De groep heeft ‘grootse’ plannen; zij wil de rotonde bij de entree van Maartensdijk aanpakken. Arie van der Vlies van Natuurlijk! Maartensdijk: ‘Het moet wat ons betreft een fleurig visitekaartje van Maartensdijk voor elke voorbijganger worden. Geen grijs, maar groen’.

In het voorjaar heeft het team Natuurlijk! Maartensdijk bij ‘de Provincie Utrecht’ - de beheerder van de N417 waar de rotonde deel van

uitmaakt - aan de bel getrokken. Rotondes worden door de Provincie volgens het principe ‘sober en doelmatig’ ingericht en aangelegd. Echter, onlangs deelde de Provincie mee, dat voor de vergroening van de rotonde bij Maartensdijk er mogelijkheden zijn om hiervan af te wijken. Maar dat die vergroening dan wel bekostigd moet worden vanuit derden’. Oftewel, vergroening oké, maar niet op kosten van de Provincie. Van der Vlies: ‘Die uitdaging pakte ons team graag op. Of dat gaat lukken is afhankelijk van hulp.’

Rondje

Team Natuurlijk! Maartensdijk komt graag in contact met lokale hoveniers, groenbedrijven om andere groendenkers of -doeners, die mogelijkheden zien. Binnen een aantal kaders kunnen inrichtings- en financieringsvoorstellen gemaakt worden of kan daarover met het team meegedacht worden. In eerste instantie gaat het om de bekostiging, maar bij voldoende animo kan wellicht jong en oud over de inrichtingsvoorstellen meestemmen. Hulpaanbod kan naar natuurlijkmaartensdijk@outlook.com. Graag vóór 1 december.

De rotonde moet hét visitekaartje van Maartensdijk worden.

Imposante boom plotseling wat minder imposant

door Rob Klaassen

In de Vierklank van 14 oktober publiceerden wij een foto van de fraaie imposante boom bij de spoorwegovergang in Hollandsche Rading. Het bleek hierbij te gaan over een zwarte populier, die naar schatting circa ca 70 jaar oud is.

De dinsdag erna waren er allerlei mensen, uitgerust met zagen, touwen en ander zwaar materieel, in deze boom aan werk. Navraag bij het Goois Natuurreservaat leerde ons dat het ging om noodzakelijk onderhoud aan de boom. Boswachter Daan Eijben vertelde dat hun boomspecialist dit onderhoud hoogstnoodzakelijk vond: ‘De boom heeft een aantal slechte plekken in de stam. Deze zijn zodanig dat wij vreesden dat de stam het bij een storm weleens zou kunnen gaan begeven. De boom is namelijk topzwaar. Door er nu wat takken uit te zagen wordt de kruin wat lichter. We denken dat op deze manier het gevaar op omvallen aanzienlijk beperkt wordt. We hopen nu dat de boom nog weer een aantal jaren mee zal kunnen’.

De uitgedunde zwarte populier.

Open dag in de Toekomsttuin

In het kader van de Week van de Duurzaamheid was er zaterdag een open dag voor vrijwilligers die een handje wilden helpen in een moestuin die winterklaar gemaakt werd. Daarbij wieden zij onkruid, legden mest op de bedden en plaatsten twee compostbakken.

In deze Toekomsttuin in het bos Beerschoten leren kinderen op woensdagmiddag zaaien, planten, omgaan met gereedschap en het verwerken met geogste producten, zoals het maken van jam en soep. Belangstelling? Bezoek dan de website www.toekomsttuin.nl.

(Frans Poot)

De deelnemers, waaronder enkele kinderen, scheppen er duidelijk genoegen in.

Paddenstoel bewoond

‘Kabouters bestaan! Gespot op de Holle Bilt’ door Thea Haks.

Harken door de tijd

Wat verloren naast het polderpad, wacht hij zijn volgende opdracht af, de acrobaat. De tanden van veerstaal, gediensig in de rij, herinneren aan lange dagen in de hooibouw.

Zolang het gras groeit wordt er gewerkt om voer voor de winter te verzamelen. Maaien, keren, nogmaals keren, harken, oprapen en opbergen. Eindeloze dagen samen werken op het land. Veel tijdswinst bracht de topuitvinding van Cor van der Lely, bijna 70 jaar geleden. Hij ontwierp een cirkelhark, achterop de hefinrichting van de trekker, die gras zowel kon keren als kon harken. Eenvoudig in een handomdraai om te vormen, snel en behendig als een acrobaat. De tanden lopen losjes mee over de grond, tillen ‘t zwad (rij gedroogd gras/wiers) op en keren ‘t om, zodanig dat er geen grond in het voer komt en zonder tanden te breken.

Desalniettemin blijft gras oogsten een tijdrovende klus. Vele uren verblijft de boer met zijn trekker op het land, één met de natuur. Kent de grassen, de vogels en de dieren. Zij zijn gewend aan het geluid van de machines en slaan niet op de vlucht. Op mooie dagen zijn alle burenen op het land aan het werk, herkennen elkaar aan geluiden, de rijstijl.

Waar de acrobaat maar een bereik heeft van 2,5 meter, is een moderne hark wel 8 meter breed. Grote machines werken veel efficiënter en sneller, dus wordt de acrobaat vooral nog gebruikt om de slootkant uit te harken. Tijd telt.

(Karien Scholten)

In haiku:

Harken door de tijd
Tilt herinneringen op
Voer voor verhalen

advertentie

Groenekanseweg 168, Groenekan

“Wat schaft de pot?”

Afhalen of laten bezorgen.

woensdag t/m zondag
tussen 17.00 - 19.00 uur.

Bestellen kan tot 15.00 uur op de dag zelf.

Woe. 28-10	Saté van varkenshaas met atjar, frietjes en kroepoek	€ 11,50
Do. 29-10	Wildpeper met stampot en stoofpeer	
Vr. 30-10		Bezorgen + € 2,50 per bestelling
Za. 31-10	Italiaanse visschotel met pasta	
Zo. 1-11	Flammkuchen met spinazie, geitenkaas, honing en frietjes	

Alle gerechten worden vergezeld door sla.

Toetje van de week:
Red Velvettaart met slagroom € 5,00

Flesje huiswijn: € 12,50

Mail om te bestellen:
info@naastdeburen.nl